
Helyi Esélyegyenlőségi Program

Cserépfalu Község Önkormányzat

2018-2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
Bevezetés.....	4
A település bemutatása.....	5
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	43
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	61
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	70
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	78
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	87
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	90
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	92
1. A HEP IT részletei	92
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	92
A beavatkozások megvalósítói.....	92
Jövőképünk	93
Az intézkedési területek részletes kifejtése	94
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	99
3. Megvalósítás.....	100
A megvalósítás előkészítése	100
A megvalósítás folyamata	101
Monitoring és visszacsatolás	103
Nyilvánosság.....	103
Kötelezettségek és felelősség.....	104
Érvényesülés, módosítás	105
4. Elfogadás módja és dátuma.....	107

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Cserépfalu Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

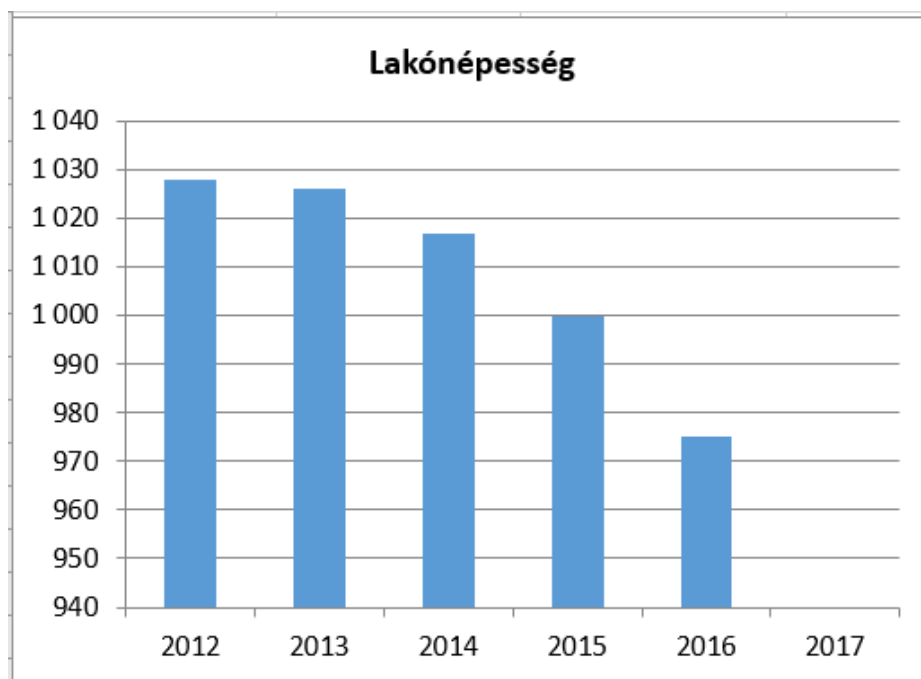
Borsod-Abaúj –Zemplén megyében a Hór-völgye kapujában, található Cserépfalu. A települést 1196-ból fennmaradt írás említi először, akkor még Cheryp néven, a XV. Századtól viszont már Cserép alapban írják.

Történelme során a XII. században már lakott települést több nagybirtokos birtokolta. A XIII. században Katapán püspöke lett. Az egri püspökség jogait először II.András , majd IV Béla erősítette meg. Ezt az oklevelet aztán 1326-ban I.Károly is megerősítette. Ekkor már egyháza is fennállott. A pápai tizedlajstromok Cherep alakban jegyzik fel a nevét. I. Ulászló 1443-ban Berzeviczi Pohárnok Istvánt iktatta a Cserépvára és a falu birtokába. Később Rozgonyi Sebestyén kapta meg a várat és tartozékait. 1495-ben a falu birtokosa Hédervári Ferenc, majd 1523-ban a székesfehérvári keresztesek konventje a Báthoryakat iktatta be a birtokba. A Báthoryak idején a község nevét Cheryp, Cyereph, Czereeph, Cherep, Cyerep, Czerep alakban írták. Eger eleste után Cserépvára ellenállás nélkül a török kezére került. Cserépfalu már 1554 óta hódoltsági terület volt. A töröknek adót fizetett. A XVII. században a falu a Bedegi Nyáryak birtoka. 1697-ben Lipót 40.000 Ft értékben Orlik Mária bárónőnek adta az uradalmat. Az egri püspök Szalai Barkóczy Ferenc, 1753-ban szeretne volna visszaszerezni Cserépfalut, kísérlete azonban csődöt mondott. A birtok aztán Koháry, majd Szász-Coburg-Góthai hercegi uradalom lett. Lakossága mezőgazdasággal, főleg gyümölcs és szőlőtermesztéssel, fafeldolgozással és mészégetéssel foglalkozott. Az egész országba vitték lovaskocsival a meszet, így a települést és lakóit a mai napig „meszesek”- nek hívják. Húsvétra már minden ház és kerítés fehérre volt meszelve, ezért „Tiszta falunak” is nevezik. Egyéni stílusban díszített szerszámnyelek használati eszközök cserépi készítőit „Cifra faragók” – nak nevezte el a környék népe.

Napjainkban főleg építőipar, fafeldolgozás és Eger, Mezőkövesd munkahelyei adnak megélhetést a lakosságnak. Településünkön kiépített ivó- és szennyvíz, gázvezeték van. Fejlett falusi turizmussal (30 vendégház, programok), ifjúsági turizmussal (erdei iskola-ifjúsági szálláshely, tanösvény) és borturizmussal (nyitott pincék, szervezett borkóstolások, programok) rendelkezünk. Ma kb.1010 lakosa van a településnek.

Óvodával, alsó tagozatos általános iskolával, Védőnői és háziorvosi szolgálattal rendelkezik. Gesztor települése a Cserépfalui Közös Önkormányzati Hivatalnak.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	1 028	
2013	1 026	99,8%
2014	1 017	99,1%
2015	1 000	98,3%
2016	975	97,5%
2017		0,0%
Forrás: TelR, KSH-TSTAR		

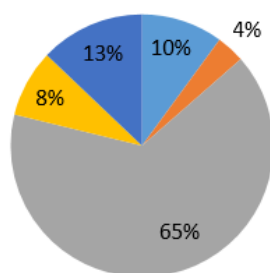
Cserépfalu lakónépességének száma az elmúlt évek során csökkenést mutat. A legnagyobb csökkenés 2015-ről 2016-ra történt. A nagyobb csökkenés oka a kis születésszám és a magas halálozási arány.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	458	514	972	47,12%	52,88%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	13				
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	46	52	98	4,73%	5,35%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	16	11	27	1,65%	1,13%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	299	264	563	30,76%	27,16%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	38	46	84	3,91%	4,73%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	59	141	200	6,07%	14,51%

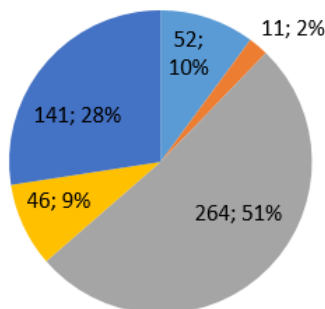
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

- 0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)
- 15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)
- 18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)
- 60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

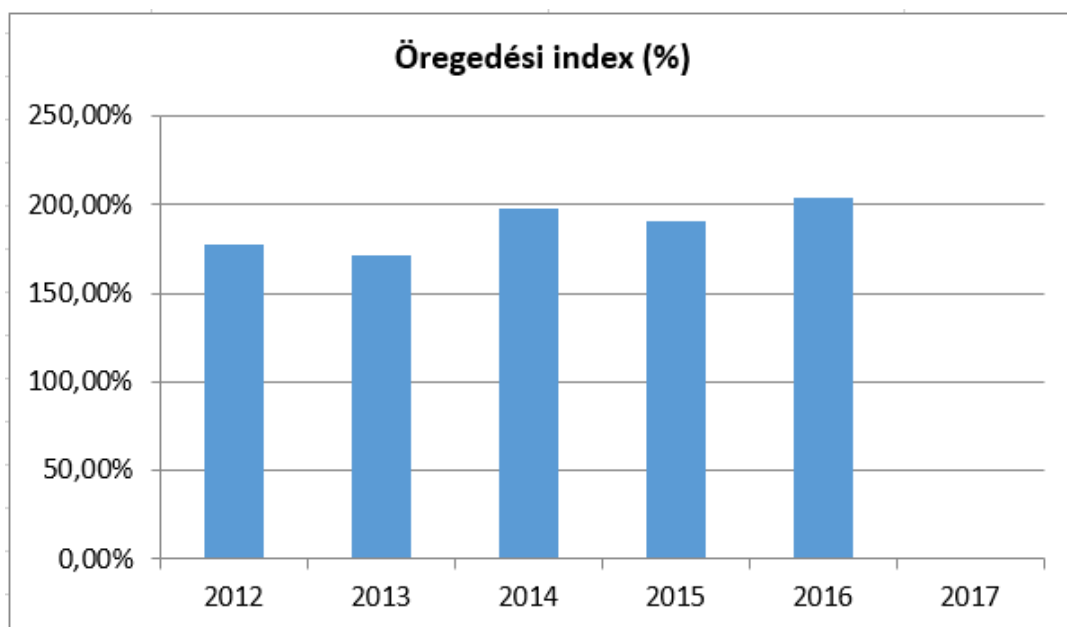
- 0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)
- 15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)
- 18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)
- 60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)
- 65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőkénel, ami országos tendencia is.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	208	117	177,78%
2013	199	116	171,55%
2014	210	106	198,11%
2015	206	108	190,74%
2016	200	98	204,08%
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A vizsgált időszakban a 0 - 14 évesek száma csökkent a 5 év alatt, mely az élve születések számának csökkenésével magyarázható. Míg 2012-ben a 0-14 éves korú állandó lakosok száma 117 fő volt, az eltelt években számuk folyamatosan csökken, 2016-ban már csak 98 fő. A 65 év feletti állandó lakosok számát elemezve ingadozás figyelhető meg, értéke jóval meghaladja a fiatakorú lakosság számát. Az öregedési index folyamatosan 100% feletti értéket mutat, amely a lakosság előregedési tendenciájának erősítését jelzi.

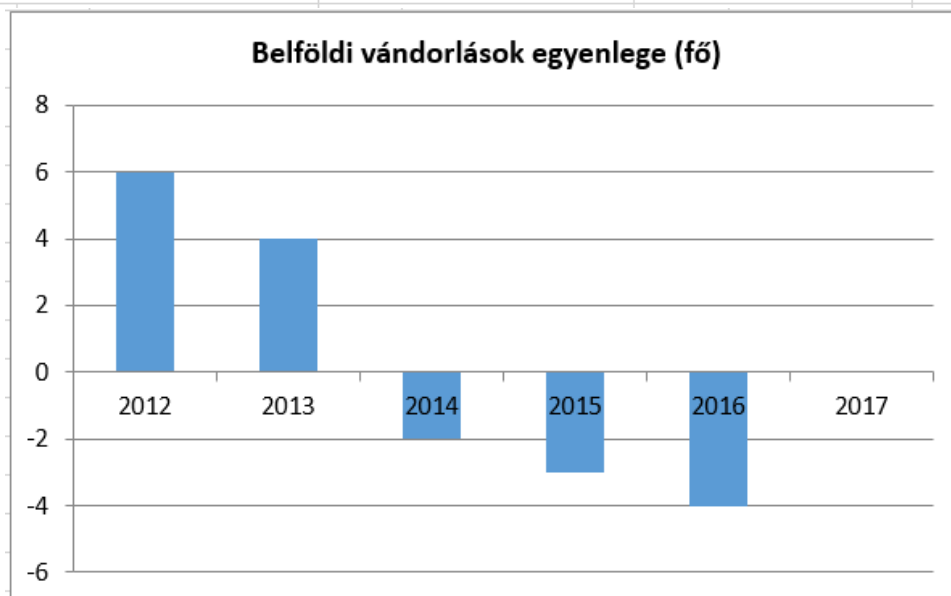
Az utóbbi évek statisztikái szerint előregedő társadalmi szerkezet alakult ki. Mivel az

öreges száma meghaladja a fiatalok számát, így elmondható, hogy az idősök fokozott ellátására van szükség. Ez az állapot a járás és az országrész általános ismerve.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	20	14	6	-2,6
2013	24	20	4	-2,6
2014	20	22	-2	-1,15
2015	32	35	-3	-2,96
2016	29	33	-4	-4,24
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!	

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A természetes népmozgalom mellett a népességszámot a vándorlások is befolyásolják.

Míg 2012-ben és 2013-ban az odavándorlás még több volt, 2014-től kezdve sajnos az elvándorlások száma a nagyobb, köszönhetően a térségben fellelhető kevés munkahelynek, és a rossz fizetési viszonyoknak.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	6	14	-8
2013	7	17	-10
2014	3	7	-4
2015	7	20	-13
2016	2	21	-19
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A természetes szaporodás értékét vizsgálva elmondhatjuk, hogy a halálozások száma a vizsgálat minden évében jóval magasabb volt az élve születések számánál.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra - függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;

- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Alapvető követelmény az esélyteremtő tevékenység, valamint ennek tervszerű dokumentálása a települési esélyegyenlőségi program kidolgozásával és megvalósításával. Mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Cserépfalu település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet.
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 31. §- a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a *hátrányos helyzetű társadalmi csoportok* – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal kapcsolódik:

Cserépfalu Község Önkormányzatának 2018. évi költségvetési koncepciója: A koncepció szociális és egészségügyi ellátás bekezdésében - mely rendelkezik a szociális és gyermekjóléti ellátó rendszerről -, valamint az oktatás bekezdésében foglaltakkal kapcsolódik jelen esélyegyenlőségi programhoz.

Cserépfalu Község Sportfejlesztési Koncepciója: A gyermek- és ifjúsági sport, a szabadidősport, a fogyatékkal élők sportja területén szolgálják az esélyegyenlőség megvalósítását.

Cserépfalu Község Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója: Tartalmazza az ütemtervet a szociális szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit, az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét – segítve ezzel az önkormányzat által nyújtott szociális szolgáltatások egységes szempontok szerinti fejlesztését. Ezen célok mentén kapcsolódik az esélyegyenlőségi programhoz.

Gazdasági program 2014-2019. évekre: A gazdasági program esélyegyenlőséggel kapcsolatos rendelkezései: gazdaságfejlesztési célkitűzései között szerepel a munkahelyteremtés és a lakosságmegtartás, a fiatalok helyben tartásának elősegítése, beruházások beindításának támogatása, elősegítése. A kultúra, oktatás, sport célkitűzések között szerepel a programok, rendezvények szervezése a fiatalok számára.

Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv: Az Intézkedési Terv célja, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségét, az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Cserépfalu Község Önkormányzata tagja a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulásnak. A társulás abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok együttműködésükkel minél teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást.

Cserépfalu Község Önkormányzata a gyermekjóléti szolgáltatással, a házi segítségnyújtással, a családsegítéssel, valamint a gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó feladatokat látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül, csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2016. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területeknek eltérő lehet. Ahol volt saját információ, ott a 2017. évi adatokkal ki tudtuk egészíteni az egyes táblázatokat. A 2017. évi népszámlálás adatainak a Központi Statisztikai Hivatal részéről történő feldolgozása még nem teljeskörűen történt meg, ezért ezen adatokat csak részben tudtuk felhasználni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. Cserépfalu községre vonatkozóan nem készült felmérés a mélyszegénységben élők számáról, ezért azt az aktív korúak ellátásában részesülők számából, tudtuk kikövetkeztetni.

*Az Szt. 33. §-ában foglaltak szerint:

„(33. §^{*} (1)^{*} Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a)^{*} aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

- b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy
- d)* akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- e)* akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- f)* aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- g)* akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.*
- (1a)* Az aktív korúak ellátása tekintetében - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.
- (1b)* Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben az egészségkárosodott személy egészségkárosodásának mértékét, az egészségkárosodás felülvizsgálatának szükségességét, valamint a felülvizsgálat szükségessége esetén annak időpontját az eljáró hatóság szakkérdésként megvizsgálja.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs. ,,

*A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 14. pontja szerint: „hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek:

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása a szülők bevonásával történik. A hátrányos helyzetű családok gondozásában a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az együttműködés megszervezésében kitüntetett szerepe van a gyermekjóléti szolgálatnak.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma folyamatosan növekszik.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó ellátásokon felül további kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevételeire válnak jogosulttá.

Hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Étkeztetés: Bölcsődében, óvodában és a nappali rendszerű oktatás 1-8. évfolyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek az étkezés ingyenes.

Oktatás: a nevelési-oktatási intézmény gondoskodik a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásáról.

Művészetoktatás: a hátrányos helyzetű gyermekek az alapfokú művészetoktatásban térítési díjat nem fizetnek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Kötelező óvodai felvétel: a kötelező felvételt biztosít az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételére, ha az a harmadik életévét betöltötte.

Iskolaválasztás: az általános iskola feladatainak ellátása keretében a felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket.

Oktatás: minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az oktatásban való részvétel, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is.

Útravaló ösztöndíjprogram: az ösztöndíj pályázat útján nyerhető el.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A hátrányos helyzetben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért nyári étkeztetés keretében ezt az önkormányzat biztosítja.

Tapasztalataink szerint a munkanélküliség fő oka az alacsony iskolázottság, az ebből adódó motiváltsági problémák, és a társadalmi előítélet jelenléte. Tapasztalataink szerint a roma nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsági szintje alacsonyabb, mint a roma férfiaké.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

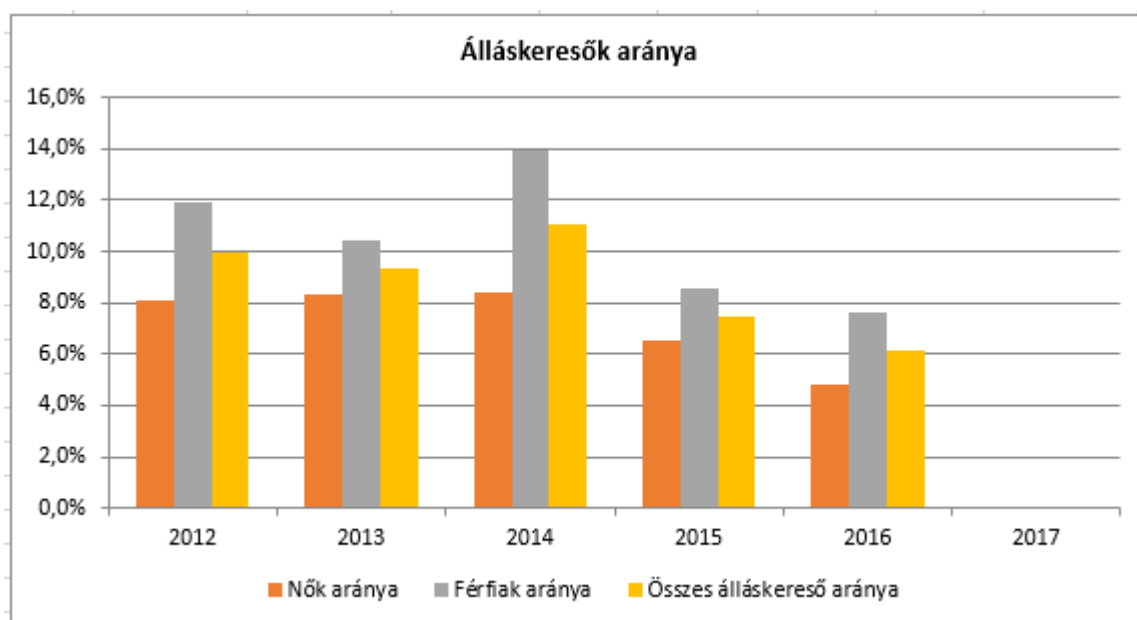
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint									
Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	355	341	696	29	8,1%	41	11,9%	69	9,9%
2013	360	342	702	30	8,3%	36	10,5%	66	9,4%
2014	361	334	695	30	8,4%	47	13,9%	77	11,0%
2015	362	322	684	24	6,6%	28	8,5%	51	7,5%
2016	353	321	674	17	4,8%	25	7,6%	42	6,2%
2017			0	16	#####	24	#####	40	#####

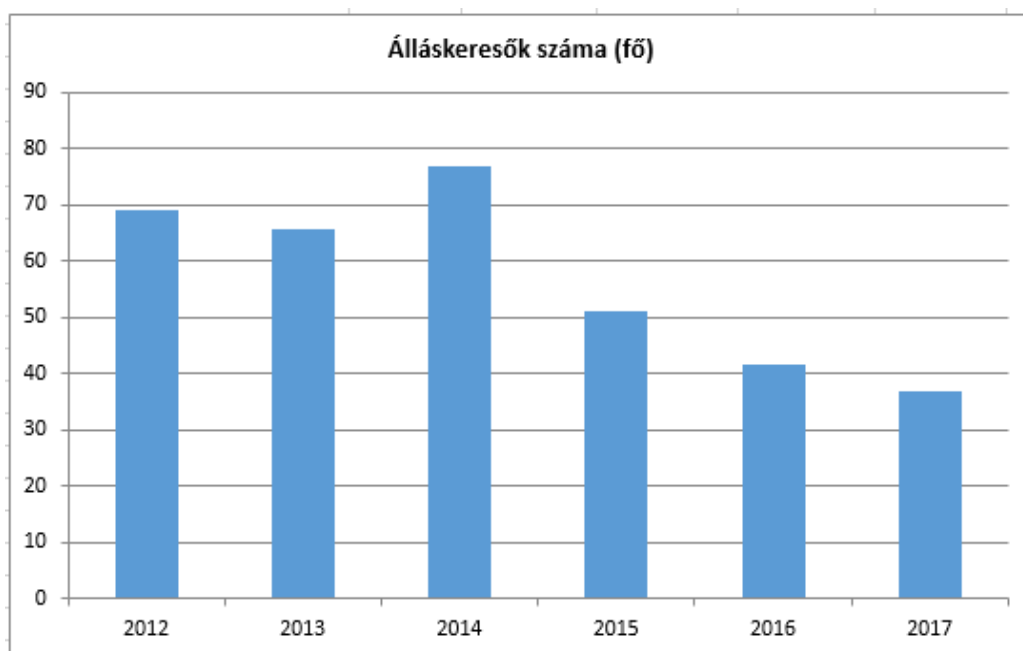
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutat a vizsgált években, 2014-ben volt egyedül növekedés a számukban. Az azonban megfigyelhető, hogy az aktív korúak között 10 % alatti a munkanélküli a településen.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott állás keresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		69	66	77	51	42	37
20 év alatti (TS 1002)	Fő	2	1	1	1	1	1
	%	2,2%	1,9%	1,0%	1,0%	1,2%	2,7%
20-24 év (TS 1003)	Fő	12	9	13	9	8	5
	%	17,3%	13,3%	16,3%	17,6%	18,1%	12,2%
25-29 év (TS 1004)	Fő	7	5	4	4	3	3
	%	9,7%	8,0%	5,5%	7,8%	7,2%	6,8%
30-34 év (TS 1005)	Fő	7	5	7	4	2	3
	%	9,4%	7,2%	9,4%	6,9%	5,4%	8,8%
35-39 év (TS 1006)	Fő	7	11	9	4	4	3
	%	9,7%	16,3%	11,7%	6,9%	9,0%	6,8%
40-44 év (TS 1007)	Fő	8	6	9	6	5	4
	%	11,9%	9,1%	11,7%	10,8%	11,4%	11,6%
45-49 év (TS 1008)	Fő	12	10	11	9	4	3
	%	17,3%	14,4%	14,7%	16,7%	8,4%	8,8%
50-54 év (TS 1009)	Fő	11	14	11	7	6	6
	%	15,2%	20,5%	13,7%	12,7%	13,9%	15,0%
55-59 év (TS 1010)	Fő	5	5	10	7	7	6
	%	7,2%	7,6%	12,7%	12,7%	16,9%	15,6%
59 év feletti (TS 1011)	Fő		1	3	4	4	4
	%	0,0%	1,5%	3,3%	6,9%	8,4%	11,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település szociális és foglalkoztatási helyzete szoros összefüggésben van társadalmi mutatószámaival, hiszen, ha kevés a munkahely, rosszak a foglalkoztatási feltételek a fiatalok nagyobb valószínűséggel elvándorolnak, de ugyanez befolyásolja szociális

helyzetét is, hiszen a magas és tartós munkanélküliség miatt több lesz a segélyben részesülők száma, a lakosság szegényedik.

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontására jellemző, hogy 2017-ben a legkisebb a munkanélküliek száma.

A munkahelyteremtés és a foglalkoztatás növelése tekintetében a középkorú korosztály problémái a legsürgetőbbek.

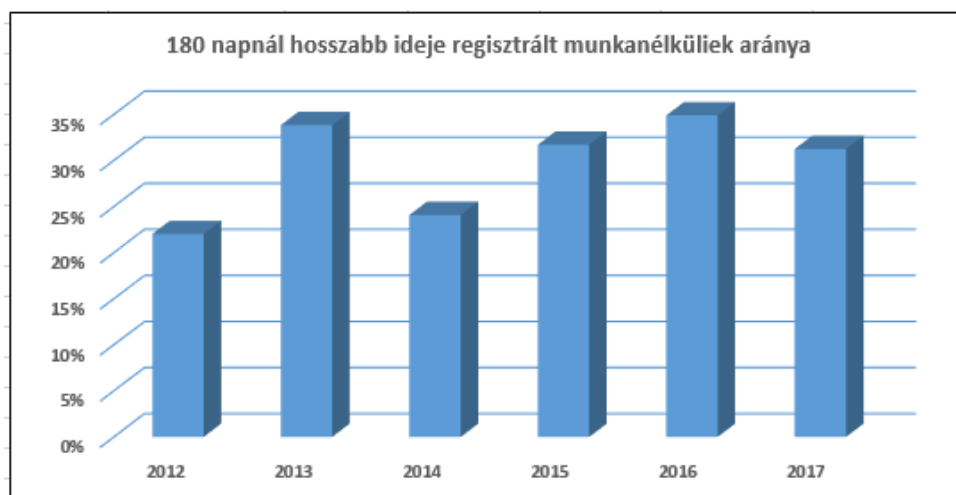
Az adatok ismeretében a munkanélküliségi ráta jól kifejezi a lakosságának hátrányait a munkaerő-piacon, mutatja az eltérő foglalkoztatási, munkavállalási esélyeket.

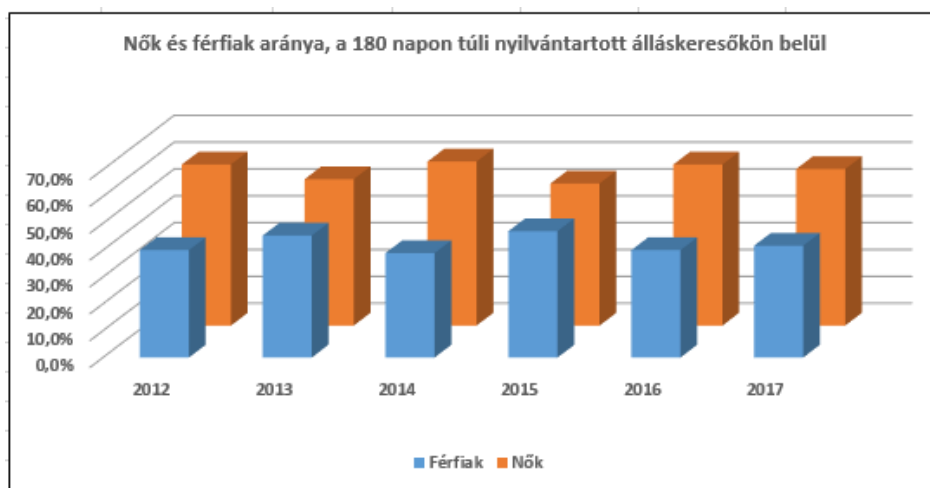
Különösen nehéz helyzetben vannak az ötven év feletti, a pályakezdő, az alacsony iskolai végzettségű, a megváltozott munkaképességű munkanélküliek. A munkanélküliség okozta egzisztenciális, mentális és egészségügyi problémák, pedig növekvő mértékben megjelennek a gyermekjóléti és szociális alapellátás területén is.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott állás keresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	22%	6	9	15	40,0%	60,0%
2013	34%	10	12	22	45,5%	54,5%
2014	24%	7	11	18	38,9%	61,1%
2015	32%	8	9	17	47,1%	52,9%
2016	35%	6	9	15	40,0%	60,0%
2017	31%	5	7	12	41,7%	58,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

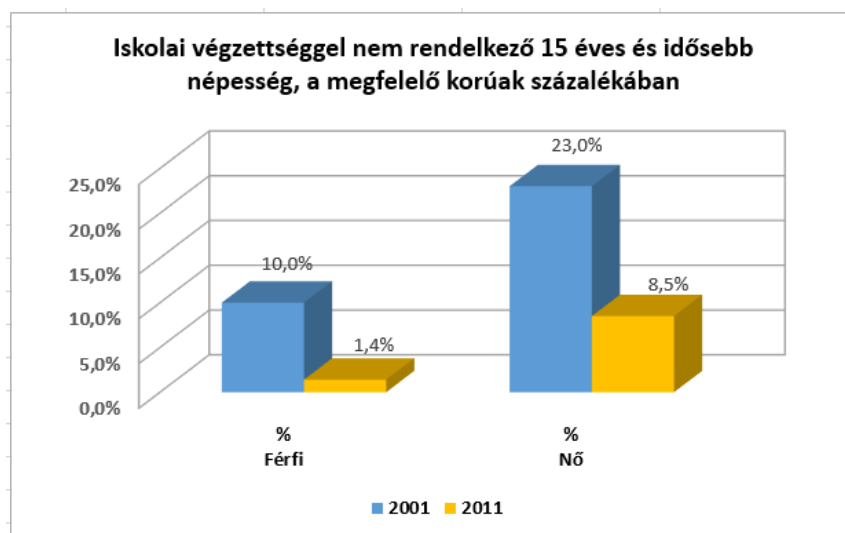

A 3.2.3. táblázat adatai szerint a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma 2012-től folyamatosan csökkent. Ugyanakkor mivel az éves és a nemenkénti az érték változó, határozottan magas a település munkanélküliségi mutatója. Sajnos a nők tekintetében jóval magasabb a munkanélküliség minden évben, mint a férfiaknál.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség				
Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	90%	77%	10,0%	23,0%
2011	98,6%	91,5%	1,4%	8,5%
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás				

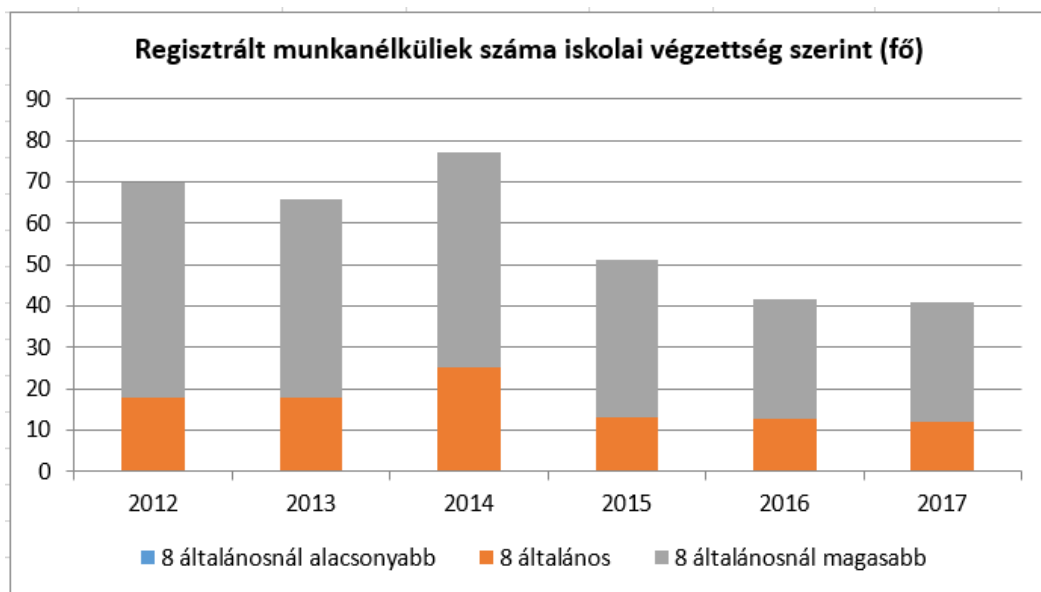

Az alapvégzettséget vizsgálva megállapítható, hogy 2001-hez képest mindkét nem esetében nőtt a legalább általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma és ezzel együtt csökkent a végzettséggel nem rendelkezők száma, viszont nagyobb arányban vannak a férfiakhoz képest a végzettség nélküli nők.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	69	0	0,0%	18	25,6%	52	75,1%
2013	66	0	0,0%	18	27,0%	48	73,0%
2014	77	0	0,0%	25	32,6%	52	67,8%
2015	51	0	0,0%	13	25,4%	38	74,1%
2016	42	0	0,0%	13	30,7%	29	69,9%
2017	40	0	0,0%	12	30,0%	29	72,5%

Forrás: TelIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból megfigyelhető, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma 50 % feletti a nyilvántartott álláskeresők között. 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű regisztrált munkanélküli nincsen. A 8 általánossal rendelkezők száma 25 és 32 % között mozog.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Az általános iskolai felnőttoktatásba nem volt az elmúlt 5 évben bevonható személy.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Az középfokú iskolában történő felnőttoktatásba nem volt az elmúlt 5 évben bevonható személy.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresőse hosszú ideig eredménytelen.

Cserépfalu Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskereső – foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső.

A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 óras munkaidő),
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 óras munkaidő).

A közfoglalkoztatásban az aktív korú lakosság átlagban 3 %-a vesz részt.

Cserépfaluban az aktív korú lakosságához képest nagyon kis arányt képvisel a közfoglalkoztatás. Ez a foglalkoztatási forma eddig nem tudta pótolni a hiányzó munkalehetőségeket. A közfoglalkoztatottak létszámát meghatározza a központi keret száma is, amelyre az önkormányzat évente kap lehetőséget. A foglalkoztatottságuk során az önkormányzat többen között arra is törekszik, hogy olyan regisztrált munkanélkülieket juttasson munkához, akiknek megélhetési problémáik vannak.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A munkahelyteremtésben a település elhelyezkedése hátrányt jelenthet Mezőkövesd településüinktől 14 km távolságra található. Vasúton nem megközelíthető a település, a távolsági buszok kétóránként közlekednek Mezőkövesdre. A település munkavállalás szempontjából hátrányos helyzetben van.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településünkön nincsenek.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településtől 14 km-re fekvő Mezőkövesd városában a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Mezőkövesdi Járási Hivatala Munkaügyi Kirendeltsége a rendelkezésére álló éves tanfolyami lehetőségek szerint hirdet meg a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő átképzéseket, tanfolyamokat, az első munkahely megszerzésére, illetve munkatapasztalat szerzés elősegítésére.

A munkaerő-piaci szolgáltatásokon belül a felnőttképzéseket a Munkaügyi Kirendeltség koordinálja. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására irányul.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők számát az aktív korúak ellátásában részesülők számának felhasználásával tudtuk megbecsülni. Az önkormányzat elsősorban az aktív korúak ellátásában, ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében intézményeiben

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkozási diszkriminációról nincs tudomásunk településünkön.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresőkre számára elérhető szolgáltatásokat.

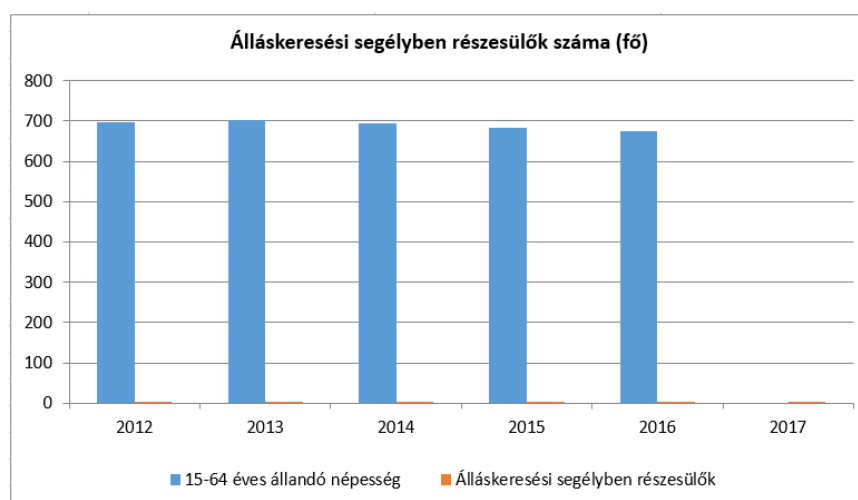
a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma stb.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma			
Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	696	1	0,1%
2013	702	2	0,3%
2014	695	2	0,3%
2015	684	2	0,3%
2016	674	3	0,4%
2017	0	3	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

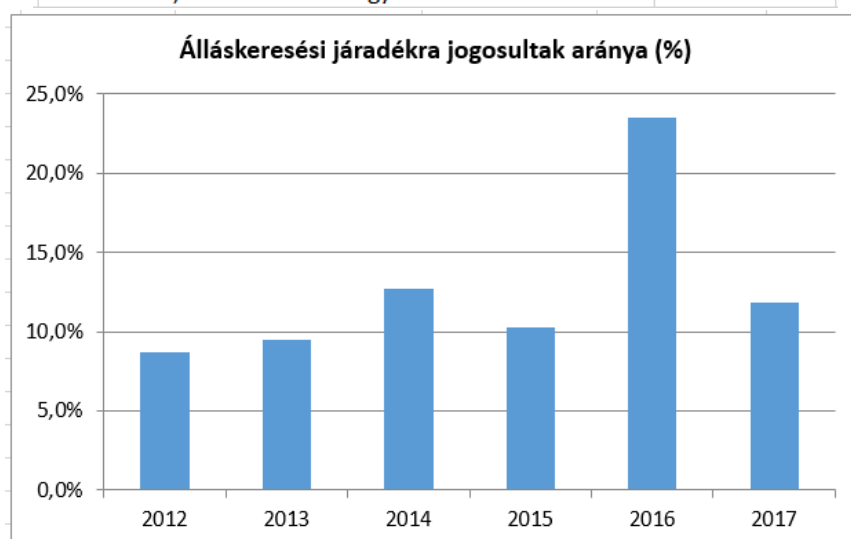

A segélyben részesülők száma a 2012-es évtől növekedést mutat, de így is elenyésző a számuk a 15-64 év közötti állandó lakossághoz képest.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (TS 1301)	Állás keresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	69	6	8,7%
2013	66	6	9,5%
2014	77	10	12,7%
2015	51	5	10,2%
2016	42	10	23,5%
2017	40	5	11,9%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

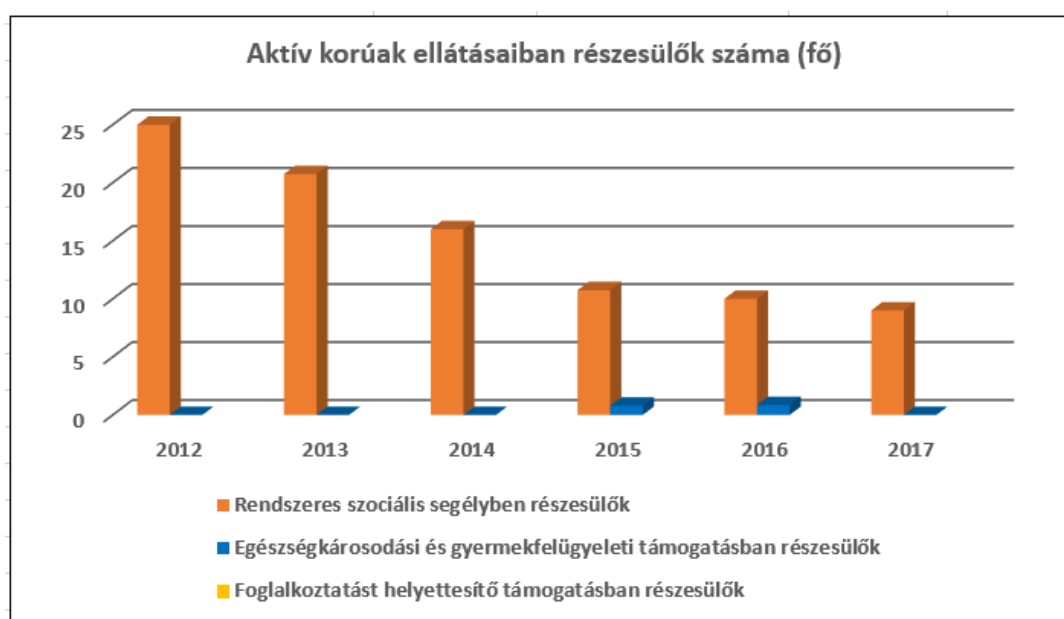
Az állás keresési járadékra jogosultak száma 2016-ban volt a legmagasabb, 23,5. A többi évben az arányuk 10% körül mozog.

Az állás keresési járadék maximális folyósítási ideje 3 hónapra csökkent, jogosultsági feltételként pedig a munkaviszonyban eltöltött időt 1 évre emelték.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	25	nincs adat	3,59%		0,00%
2013	21	nincs adat	2,96%		0,00%
2014	16	nincs adat	2,30%		0,00%
2015	11	1	1,57%		0,00%
2016	10	1	1,48%		0,00%
2017	9	nincs adat	#ZÉRÓOSZTÓ!		0,00%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyt az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. Cserépfaluban a segélyben részesültek száma 2012-től csökkenő tendenciát mutat.

Helyi rendelet alapján nem kellett megvonni a támogatást egyetlen főtől sem, erre a településen nem volt példa.

Figyelembe kell venni, hogy 2011. szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni

közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

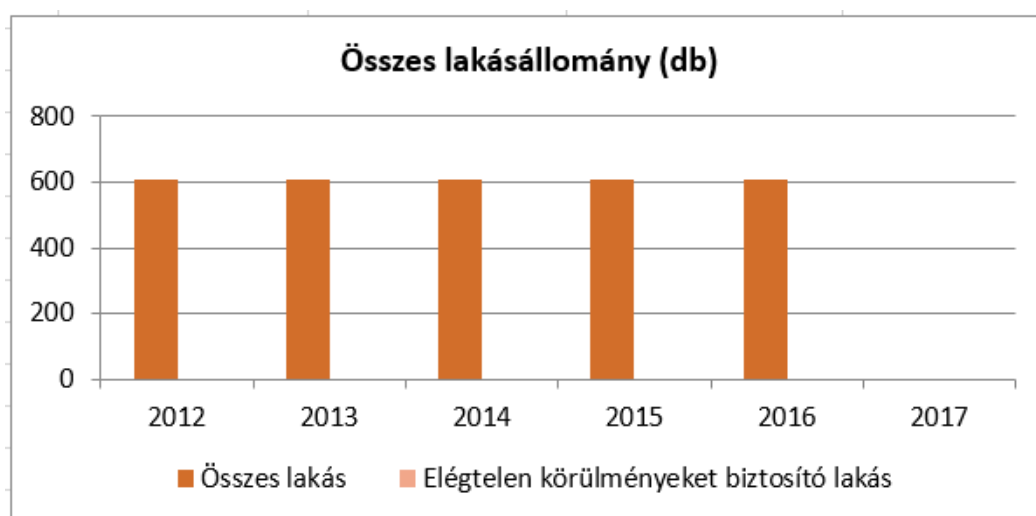
A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

a) bérlakás állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány								
Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	606	0	0	0	0	0	0	0
2013	609	0	0	0	0	0	0	0
2014	609	0	0	0	0	0	0	0
2015	610	0	0	0	0	0	0	0
2016	610	0	0	0	0	0	0	0
2017	nincs adat	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakásállománya az évek során nagyon a község családi házas övezetekből áll de a családi házak közül egyre többet vásárolnak meg nyaralónak amit idényszerűen használnak.

Önkormányzatunk nem rendelkezik bérlakás állománnyal, mindösszesen 2 db szolgálati lakás van nyilvántartva. (házi orvos, védőnő). Sem szociális, sem egyéb lakáscélra felhasznált ingatlannal nem rendelkezünk.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

A privatizációval egy időben a közüzemi díjak is megemelkedtek, a munkanélküliség emelkedésével a lakhatási gondok felerősödtek. Ezen váratlan krízishelyzetekre fel kell készülni és a nehéz sorsú családok gondjainak megoldására komoly hangsúlyt kell fektetni.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra nem használt ingatlanok sem találhatóak a településen.

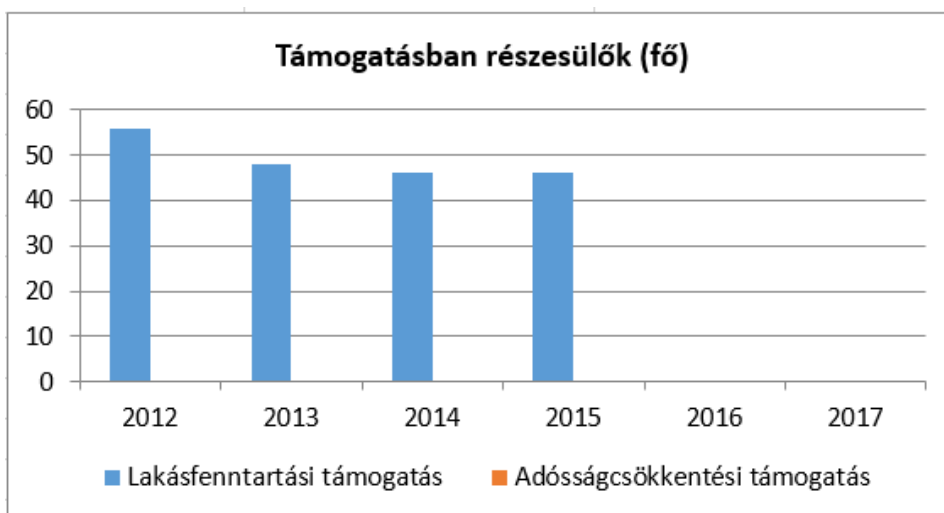
d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Településünkön hajléktalan személyek, illetve elégtelen lakhatási körülményeire biztosító lakások nincsenek.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma		
Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	56	0
2013	48	0
2014	46	0
2015	46	0
2016	nincs adat	0
2017	nincs adat	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünkben évről évre csökken a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma. 2011. évben jelentős növekedés figyelhető meg, mivel a gázártámogatás megszüntetésre került. Ennek következtében megváltoztak a lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételei. A jogalkotó magasabb jövedelemhatárt állapított meg, így többen megfelelnek a jogszabályi feltételeknek.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (2018-ban 71 250 forintot), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A támogatás minimum havonta 3000 forint, felső határa nincs, összeget a szociális törvényben foglalt képlet alapján kerül kiszámításra.

Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

Az önkormányzathoz benyújtott úrlapon egyetlen közüzemi szolgáltatót kell megjelölni, ahová az önkormányzat utalja a megállapított támogatást: ez lehet, víz-, villany-, vagy gázszámla. A hátralék felhalmozódásának megakadályozását célozza a lakásfenntartási támogatás közvetlenül a szolgáltatóhoz történő utalása.

Javasoljuk, hogy azt a szolgáltatót jelölje meg a kérelmező, ahol az esetleges hátraléka legjobban veszélyezteti a lakhatását. Az úrlaphoz mellékelni kell egy, az érintett közműtől kapott számlát az azonosító adatok miatt. Szükség van a háztartásban élők munkáltatói igazolására a benyújtást megelőző hónap jövedelméről, illetve a rendszeres pénzbeni juttatásokról, például: nyugdíj, árvaellátás, családi pótlék.

Hitelt érdemlően bizonyítani kell a lakás nagyságát, például adásvételi szerződés vagy tulajdoni lap másolatával, végső soron saját bevallással.

f) eladósodottság

Településünkön is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a

réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Védendő fogyasztói kérelmet nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem található külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő ingatlan

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen működik orvosi ellátás, háziorvosi rendelés keretein belül, amely a felnőttek és gyermekek vizsgálatát és egészségügyi ellátását egyaránt megvalósítja. A településen egy orvosi rendelő található.

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés településünkön teljes egészében megoldott. A gyermekorvosi szakellátás a vegyes háziorvosi körzetben történik, de Mezőkövesdről havi rendszerességgel jár ki szakképzett gyermekorvos is. A szakellátáshoz és a járóbeteg ellátáshoz való hozzáférés a környező közeli városokban (Mezőkövesd, Eger) szintén megfelelő. Az orvosi ügyelet Mezőkövesden működik (14 km). Az iskola-egészségügyi feladatokat a háziorvos és a védőnő közösen látják el. A községben heti 2 alkalommal fiókgyógyszertár is működik.

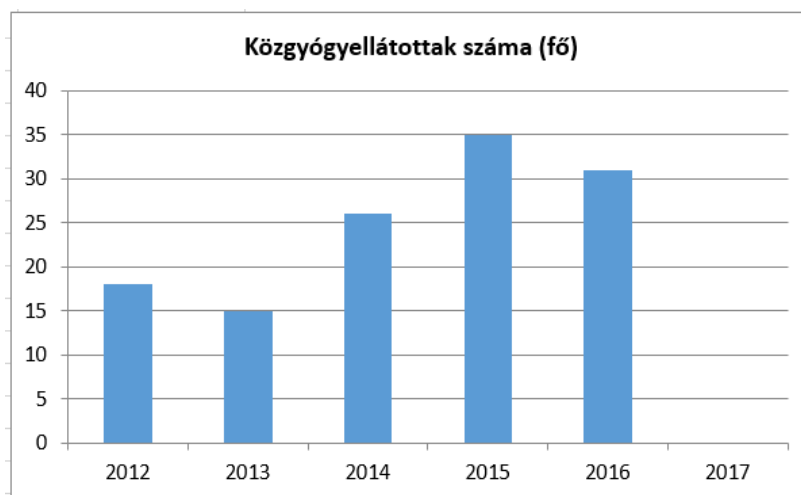
3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	18
2013	15
2014	26
2015	35
2016	31
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes gyógyszerekre, gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, ideértve ezek javításának költségeit is, valamint a járóbeteg-szakellátás keretében gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre.

Önkormányzatunk csupán az alanyi és normatív alapon történő közgyógyellátást biztosítja, (2013-tól a Járási Hivatal hatásköre) az un. Méltányossági jogcímen biztosítható ellátást finanszírozási hiányosságok miatt évekkel ezelőtt megszüntette.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Az ápolási díjban részesülők számáról nincs adata az Önkormányzatnak.

Az ápolási díjban részesülő személyekre jellemző, hogy a munkanélküliek köréből kerülnek ki és kevésbé jellemző, hogy már meglévő állásaikat hagyják ott azért, hogy hozzátartozóikat ápolni tudják, hanem eleve munkanélküliek és az ápolási díjat, mint egy alternatív jövedelempótló ellátást veszik igénybe. Ha lehetőségük van – vagyis van ápolásra szoruló hozzátartozójuk (a tartós betegség tag definíciója miatt tulajdonképpen mindenkinek van) – munkanélküliként inkább választják a szolgálati időre is jogosító ápolási díjat, mint az aktív korúak ellátását, ami pedig célzottan az elhelyezkedni nem tudók számára biztosított rendszeres pénzellátás.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátás, fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz, valamint a prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés biztosított térségi szinten belül.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Településünkön a lakosság számára szűrővizsgálatot a Magyar Vöröskereszt, különböző önkormányzati és alapítványi szervez és bonyolít le, mint pl. évi egyszeri véradás, mammográfiás szűrővizsgálat, illetve egészségügyi állapotfelmérés.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés településünkön nincs, nem releváns. Településünkön ezen ellátásokhoz való hozzáférés nem biztosított, de Mezőkövesden és Egerben igénybe lehet venni ezen szolgáltatásokat. Ehhez Önkormányzatunk gépjárművel történő szállítási lehetőséget biztosít.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben célunk az egészséges táplálkozás érvényesítése, kiemelt figyelmet fordítunk a helyi, térségi, illetve hazai alapanyagok felhasználására.

Cserépfaluban a közétkeztetést a Cserépfalui főzőkonyha látja el, a közétkeztetés színvonalát, valamint az egészséges táplálkozás szempontjainak való megfelelést folyamatosan a Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv felügyeli. Törekszünk arra, hogy a közétkeztetést igénybe vevők étrendjében – a lehetőségekhez képest – minél több zöldség és gyümölcs legyen.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen szervezett programokon, sportprogramokon a hozzáférés mindenki számára biztosított. A programok szervezésénél az esélyegyenlőség védelmét figyelembe vesszük, mind a programok jellegénél, mind a helyszín kiválasztásánál.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz, Cserépfalu Község Önkormányzata, biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás.

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket.

A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

Településünkön mindösszesen a szociális étkeztetést látja el önállóan az Önkormányzat, a házi szociális gondozást a Baptista Tevékeny Szeretet Misszió végzi, a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást a mezőkövesdi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. Idősek nappali ellátása illetve jelzőrendszeres házi segítségnyújtás nincs a községben.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem történt hátrányos megkülönböztetés az önkormányzat intézményeiben dolgozói törekednek az egyenlő bánásmód követelményeinek betartására.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Kiemelt fontosságú a községben élő fogyatékosok mélyszegénységben élők idősek gyermekek ellátása, mint szociális mind az egészségügy területén.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Önszerveződő közösségek útján, az Önkormányzat segítségével és támogatásával épültek ki a helyi kulturális-közösségi élet területei. Meghatározó szerep jut ebben a Református Egyházközségnek, az általa alakított Nőegyletnek, Bárka Körnek. A helyi civil szervezetek és Alapítványok folyamatosan szerveznek rendezvényeket, de az Önkormányzat is tevékeny részese az ugyanabban az időpontban szervezett Falunapoknak, társadalmi ünnepeknek, Borversenyeknek. Kiemelendő a helyi Népdalkör aktív tevékenysége.

Az ünnepségek helyszínei a Református Templom, a Művelődési Ház, Általános Iskola, illetve a szabadtéri rendezvényeknek helyet adó Pást-gödör. A rendezvényeken a helyieken kívül szép számmal vesznek részt itt nyaraló turisták, faluból elszármazottak. Főállású programszervezővel az Önkormányzat nem rendelkezik.

a) közösségi élet színterei, fórumai

Településünkön a közösségi élet színtere leginkább a közösségi ház. A neves eseményekhez köthető és egyéb apropóból megrendezésre kerülő műsorok, programok ezen a helyszínen kerülnek megvalósításra, amennyiben az időjárás szabadtéri program megrendezését nem teszi lehetővé. A könyvtár is lehetőséget biztosít a közösségi élet fejlődésének, internetes elérésével, a szabadidő hasznos eltöltésével.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön a közösségi együttélés jól működik, etnikai konfliktusok nem fordulnak elő. A megfelelő társadalmi viszonyok megteremtését és fenntartását kell szolgálják a különböző rendezvények és közösségi programok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi szolidaritást alapvetően a református egyházközség jelenti, akik évente több alkalommal szerveznek jótékonysági ruhagyűjtést a szegényeknek, de egyéb helyi civil szervezetek is szerveznek jótékonysági bált a helyi kisiskolások javára. A mezőkövesdi Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat is szokott adományozást végezni a helyi rászorultak javára.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Cserépfalu településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas munkanélküliség	Közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Egyre nagyobb méreteket ölt a gyermekszegénység. Nagyon sok gyermek csak az óvodában és az iskolában jut meleg ételhez. A szegény családok nagy része a gyerekek után járó ellátásokból él. Súlyos problémát jelent a szegény családoknak a lakás fenntartása, a tüzelő beszerzése. Esetenként az óvodába és iskolába járás is nehézséget okoz a ruházat, cipő, tiszta víz hiánya miatt. A nehéz sorsú gyerekek hátrányait még inkább tetézi a kifizetetlen közműtartozás, villany, gáz kikötése. Ilyen esetekben sajnos a szülők sokszor fordulnak uzsorakamatosokhoz, amivel még inkább tetézik a bajt.

Azok a szülők, akik rendelkeznek munkahellyel, azok is keveset keresnek, épp, hogy kijönnek a fizetésükből. A családok bevételei alig fedezik a rezsiköltséget, hiteleket, a gyerekek iskoláztatását, étkeztetését.

A tartós munkanélküliség mentálisan is tönkreteszi a családokat. Az emberek alkoholizmusba, depresszióba, legrosszabb esetben öngyilkosságba menekülnek. Gyakorivá válik a megélhetési bűnözés.

A szegénység, munkanélküliség következtében kialakult családi funkciózavarok, mentálhigiénés problémák közvetlen hatással vannak a gyermek fejlődésére. A társadalmi következetlenségek kihatnak a család életére, amely nem tudja megvalósítani tápláló, biztonságot nyújtó funkcióját. A tápláló környezet ingoványos, bizonytalan környezetté válik. A leírt problémák tükröződnek a gyermek teljesítményében, viselkedésében, beszédkultúrájában. A gyermek személyiségfejlődésére ezen kívül veszélyt jelentenek még, és erőteljes hatást gyakorolnak a média erőszakot sugárzó műsorai is. A szülők többsége nem szelektálja a műsorokat, a gyerekek válogatás nélkül megnézhetnek mindent. Az erkölcsi értékek meglazulása tetten érhető a családok életében, életvitelében.

Az egyre mélyülő szegénységgel, nincstelenséggel a gyermekvédelemben dolgozók sajnos mindennap találkoznak munkájuk során. A gyermekek védelmével kapcsolatos problémák talán ezért is jelentkeznek halmozottan településünkön is.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 5. § (n) pontja: „veszélyeztetettség: olyan-magatartás, mulasztás vagy következtében kialakult-állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. A veszélyeztetettség fogalma mellett a veszélyeztető magatartást is meg kell említeni. Bármilyen nehéz helyzetben élnek is családok, veszélyeztetettségről elsősorban gyermekek esetében beszélünk. Olyan állapotról van szó, amelynek kialakulásában számtalan tényező játszhat közre a szülők, a környezet vagy éppen a gyerek részéről. A hatékony megelőzés érdekében fontos tisztázni, hogy az egyes érintettek veszélyeztető magatartása milyen mértékben járul hozzá a veszélyeztetett állapot kialakulásához.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek hároméves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza a védelembe vett és veszélyeztetett kiskorúak gondoskodását. A nyilvántartásról a helyi önkormányzat gondoskodott, de ezen feladat 2013-tól járási hatáskörbe tartozik

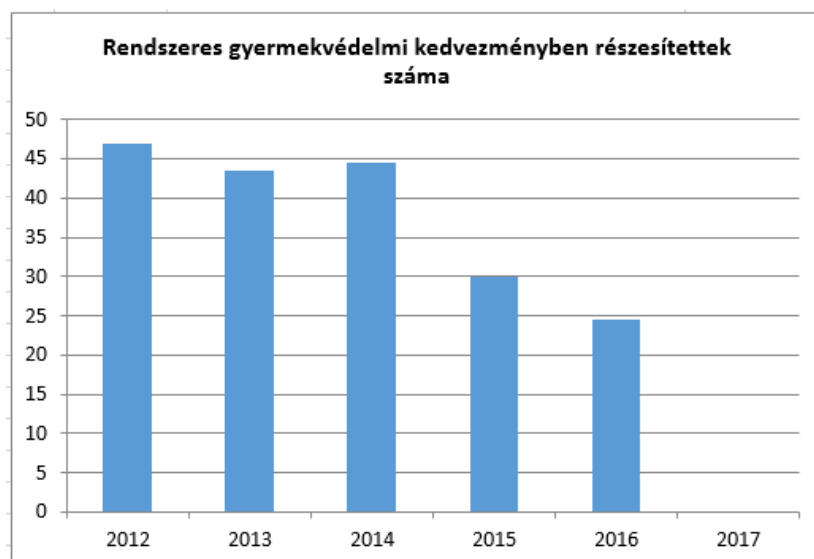
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban, részesül.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	47
2013	44
2014	45
2015	30
2016	25
2017	nincs adat
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok	

2012. óta folyamatosan csökken a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek száma. Ezzel együtt megállapítható, hogy településünkön nő a létminimum alatt lévő, nehéz anyagi helyzetben élő családok száma.

A tartósan beteg, illetve fogyatékkal élő gyermek településünkön nincs. Kiegészítő-, illetve rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben egyetlen lakos sem részesült.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Az ellátottak köre Cserépfalu közigazgatási területén élő 0-18 éves gyermekek. A gyermekjóléti szolgáltatás hatékony megvalósulása érdekében a tevékenység nem csak a gyermekekre terjed ki, hanem azok környezetére, családtagjaira is. A szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében, a családot komplex egységként kezelve, a szociális munka módszereinek és eszközeinek összetett módon való felhasználásával védik a kiskorúak jogait, érdekeit.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek legnagyobb része a családon belüli szociális helyzetre (egy főre eső jövedelem alacsony volta), valamint számos esetben a nagycsaládos helyzetre, illetve a csonka családra vezethető vissza.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető az a gyermek, ill. fiatal felnőtt, akinek családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

A gyermekek jogán járó helyi juttatások tükrében sajnos nem áll rendelkezésünkre adat a vizsgált időszakban.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az Önkormányzat nem rendelkezik adattal.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön nincsen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyerek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek száma

Településünkön nem jellemzőek, illetve nincsenek szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megrendelő funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi 8-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítható gyermekek napközbeni ellátásának formái:

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

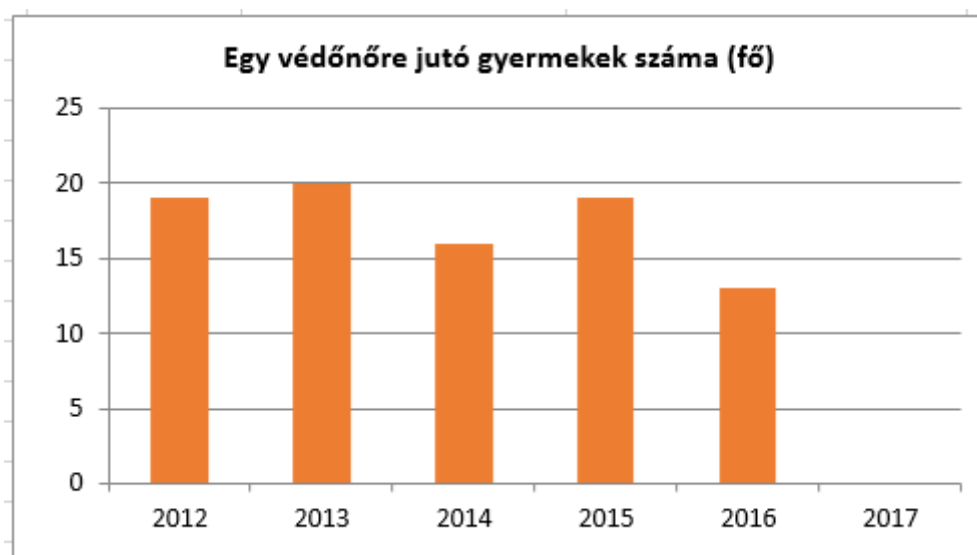
A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. Az Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	19
2013	1	20
2014	1	16
2015	1	19
2016	1	13
2017	1	nincs adat
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés		

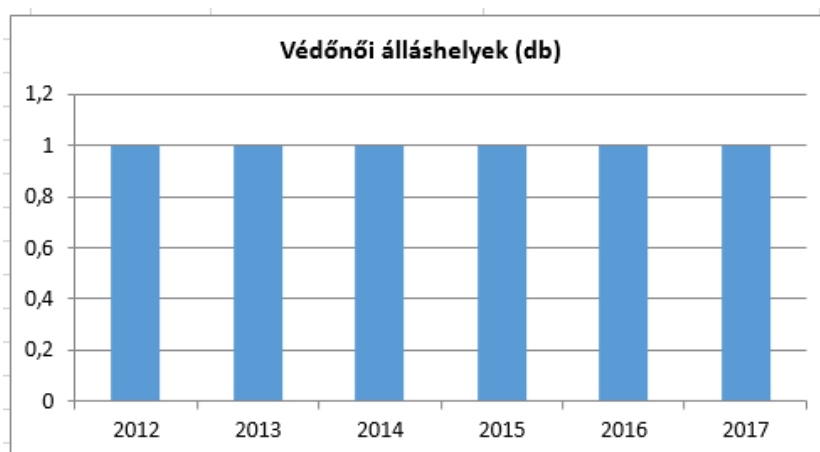
Cserépfaluban a védőnői ellátás a szomszéd településsel Bükkzsérrel közösen körzet formájában működik 1 fő védőnővel.

A védőnő először a tanácsadáson találkozik a várandós anyákkal – mely heti két alkalommal biztosított településünkön – és azt követően folyamatosan tartja velük a kapcsolatot, szoros együttműködésben a házi orvossal. Cél a várandósság időszakának, majd a megszületett csecsemő fejlődésének figyelemmel kísérése. Erre egyrészt az Egészségházban tartott tanácsadáson nyílik lehetőség, ahol meghatározott időpontban szülész-nőgyógyász, illetve gyermekorvos is jelen van, másrészt a védőnő a családgondozások során győződik meg a kismamák, anyukák és gyermekeik állapotáról.

A védőnő feladatai közé tartozik:

- várandós anyák és a 0-18 éves korú gyermekek és családjuk gondozása
- tájékoztatás, tanácsadás, az egészségmegőrzés, az optimális környezeti feltételekre vonatkozóan (helyes táplálkozás, káros szenvedélyek megelőzése, egészséges életmód)
- a gyermekek megfelelő érzelmi, értelmi fejlődésének elősegítése, biztosítása, veszélyeztetettség megelőzése. Ellátja az óvodai, iskolai szűréseket, iskola-egészségügyi feladatokat.

A védőnő – a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztetettség esetén a szülész-nőgyógyással, illetve a gyermekorvossal együttműködve gondozza a családokat, szociális veszélyeztetettség esetén lépéseket tesz a fennálló körülmények megváltoztatására, mely a Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve valósul meg.

A védőnői ellátás a településen megoldott.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	1 028	nincs adat	nincs adat	0
2013	0	1 026	nincs adat	nincs adat	0
2014	0	1 017	nincs adat	nincs adat	0
2015	0	1 000	nincs adat	nincs adat	0
2016	0	975	nincs adat	nincs adat	0
2017	0	nincs adat	nincs adat	nincs adat	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön a háziorvosi, a házi gyermekorvosi ellátást vegyes körzetben, vállalkozás keretében biztosítjuk.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Bölcsőde ellátás nem elérhető Cserépfaluban. A lakosság körében nem merült fel igény a bölcsődei szolgáltatás kialakítására

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Családi napközi nincs Cserépfaluban. A lakosság körében nem merült fel igény a családi napközi szolgáltatás kialakítására.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

Cserépfaluban a gyermekjóléti alapellátást alapvetően a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás Család és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. A gyermekvédelem jelzőrendszeri tagok által (jegyző, családsegítők, házi gyermekorvos, védőnő, körzeti megbízott, gyermekvédelmi felelős) negyedévente jelzőrendszeri értekezleten megtárgyalásra kerülnek az esetleges problémák, megoldási lehetőségek.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására

irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői -
szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a
családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti
szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve
súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a
gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel
és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi
szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való szabad hozzáférés a gyermekek számára biztosított.

Intézményi kereteken belül, illetve a helyi tömegsporti adottságokat kihasználva valamint a Községi Sportegyesület segítségével történnek ilyen jellegű programok

A településen az alábbi formákban biztosított a sportprogramokhoz való hozzáférés:

A falu óvodájában a nevelés folyamatában arányos hangsúlyt kap az életkori sajátosságokhoz igazodó testnevelés, a tudatosan irányított játékos mozgás tanulása. A testnevelési foglalkozásokat rendszeresen megtartják. Az óvoda napirendjének szerves része a mindennapi frissítő torna, melynek anyagát elsősorban a mozgásos játékok adják, gimnasztikai gyakorlatokkal kiegészítve. A foglalkozásokon fejlesztik a gyermekek akarat tulajdonságait, mint fegyelmezettség, önfegyelem és kitartás. Rendszeresen a természetben, szavad levegőn tett kirándulások, melyek sok-sok ismerettel gazdagítják a gyermekeket, kellemes élményt nyújtanak, és jó lehetőséget biztosítanak az egészséges életmódra.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Településünkön a közétkeztetést vállalkozó biztosítja, igénybe véve az iskolai volt konyhát „melegítő konyha „részére.. Az nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLVI. törvény 50. §. (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A településen a hátrányos helyzetű lakosságnak megpróbálják a lehető legnagyobb segítséget nyújtani a támogatások terén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A településen a jogszabályoknak megfelelő ez a tevékenység!

Az alábbiakban áttekintjük – *az egységes szemlélet miatt* - azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a köznevelésre vonatkozóan meghatározzák az esélyegyenlőség biztosítását. A köznevelési intézmények 2013. január 1-étől – *az óvodák kivételével* – nem önkormányzati fenntartásúak.

Fogalmak:

- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:
 - a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)
- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók: a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).
- Aránytalan teher: Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - *a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve* - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont).

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban. Így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok,

bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszűntetése során.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai						
Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógy pedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógy pedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógy pedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógy pedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógy pedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	28	2	50	1	28	0
2013	21	1	25	1	21	0
2014	21	1	25	1	21	0
2015	24	1	25	1	24	0
2016	21	1	25	1	21	0
2017	nincs adat	nincs adat	25	1		0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés						

A táblázatból látható, hogy a vizsgált időszakban a 3-6 éves gyermekek száma 2012-ben nem haladta meg az 50 főt, ami a maximális férőhelyek száma, így elutasításra nem került sor, valamint a gyermekek száma a további években sem haladta meg az aktuális évben meghatározott férőhelyek számát.

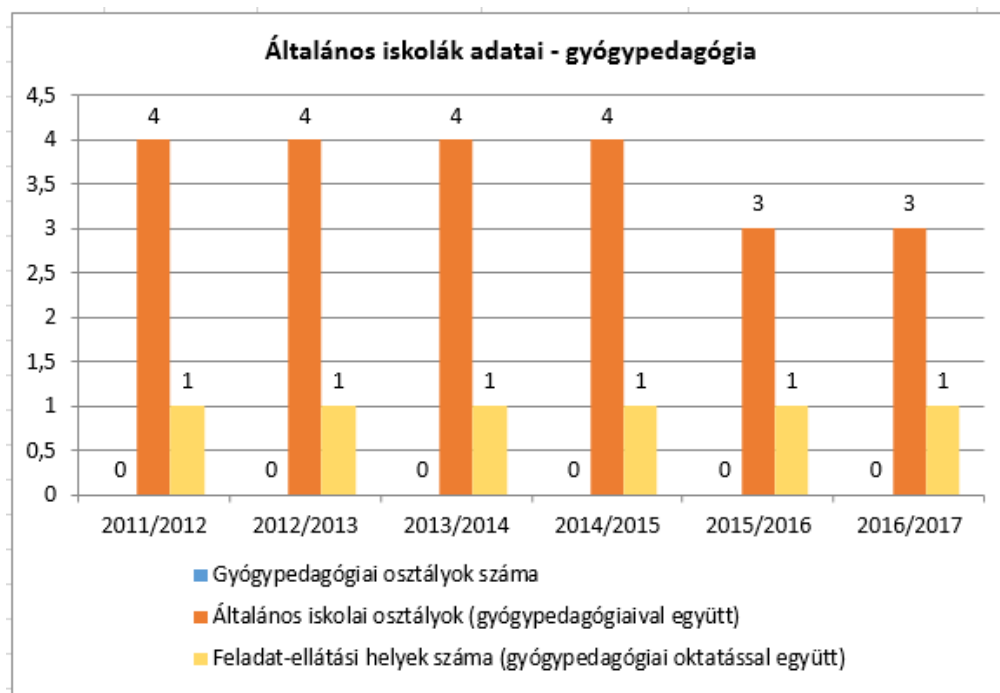
4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma					
Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógy pedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógy pedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	49	nincs adat	#ÉRTÉK!	30	#ÉRTÉK!
2012/2013	53	nincs adat	#ÉRTÉK!	30	#ÉRTÉK!
2013/2014	55	nincs adat	#ÉRTÉK!	42	#ÉRTÉK!
2014/2015	60	nincs adat	#ÉRTÉK!	32	#ÉRTÉK!
2015/2016	58	nincs adat	#ÉRTÉK!	42	#ÉRTÉK!
2016/2017	51	nincs adat	#ÉRTÉK!	37	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

A 4.4.7-es táblázat az általános iskolai tanulók számáról ad tájékoztatást. Megfigyelhető, hogy a gyermekek létszáma nem változott jelentősen, a napközis tanulók száma minden évben igen magas.

Településünkön alsó tagozatos általános iskolai oktatás folyik. Az 1-4 osztályban összevonás nélkül, 4 tanulócsoportban és 1 napközis csoportban folyik az oktató-nevelő munka.

Az intézményben 5 fő szaktanító pedagógus és 3 fő kisegítő személyzet dolgozik. A napközit igénybevevők száma magas, de ez a tanulók életkori sajátosságából is adódik. Az iskolában kapott helyet a vállalkozásként működtetett Hórvölgye Zeneiskola is, mely 4 hangszeres szakon képi a tanulókat. Az iskola jól felszerelt, tornateremmel és külső udvarral, sportpályával is rendelkezik.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek ?			
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	4	1
2012/2013	0	4	1
2013/2014	0	4	1
2014/2015	0	4	1
2015/2016	0	3	1
2016/2017	0	3	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A 4.8.8.-as számú táblázatból kiderül, hogy a településen egyetlen általános iskola működik, alsó évfolyamonként egy osztállyal. A gyógypedagógiai oktatás nem jellemző Községünkben.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Településünkön nincsen felső tagozatos oktatás, a 8. osztályt évek óta minden tanuló eredményesen elvégzi

Erről a szomszéd település (Bükkzsérc) ad rendszeresen visszajelzést.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Nincs hátrányos megkülönböztetés az oktatás területén.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A kompetencia mérések eredményei az országos átlagnak megfelelők, a gyengébb teljesítmények esetén hangsúlyt fektetünk a felzárkóztatásra.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szünidős programok hiánya	Szünidei programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti egyenlőség azt jelenti, hogy mindkét nem egyenlő mértékben van jelen hatalom, részvétel és láthatóság szempontjából a közélet és magánélet minden szférájában. Amikor a nemek közötti egyenlőségről van szó, azt nem a nemek közötti különbözőség, hanem sokkal inkább a nemek közötti egyenlőtlenség ellentétéként kell látni. Célja az, hogy elősegítse a nők és férfiak teljes részvételét a társadalomban. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhesen hátrányos

megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyerekektől való távolmaradásban, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

E tématerületnél kiemeljük – *az egységes szemlélet miatt* - a vonatkozó jogszabályokat. Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megilletse minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyerektől való távolmaradás. Míg a férfiak körében a gyerektől való távolmaradás – lényegében függetlenül a gyermek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyermeket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyermektelen vagy idősebb gyermeket nevelő nőké, a gyerektől való távolmaradás aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyermek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyermeket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos

tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nő társai.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

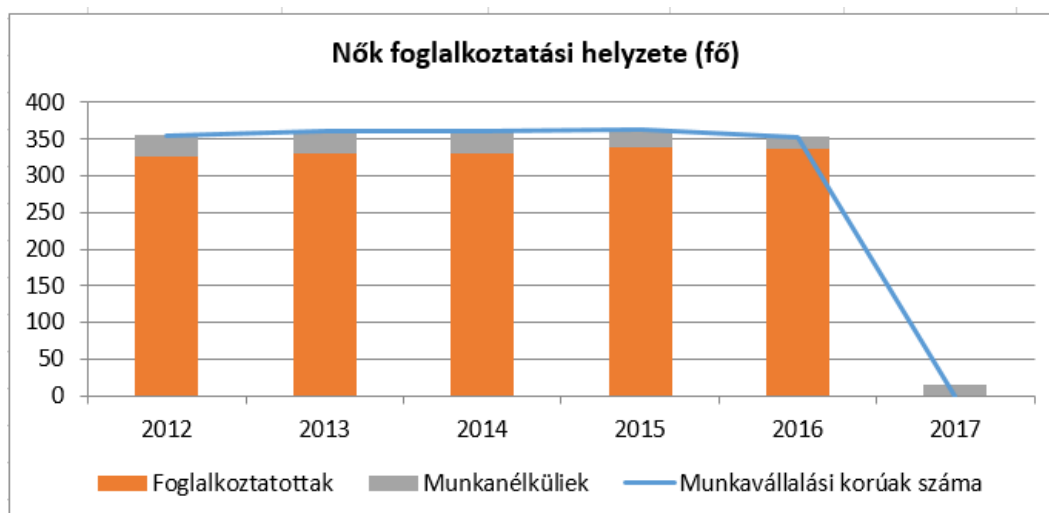
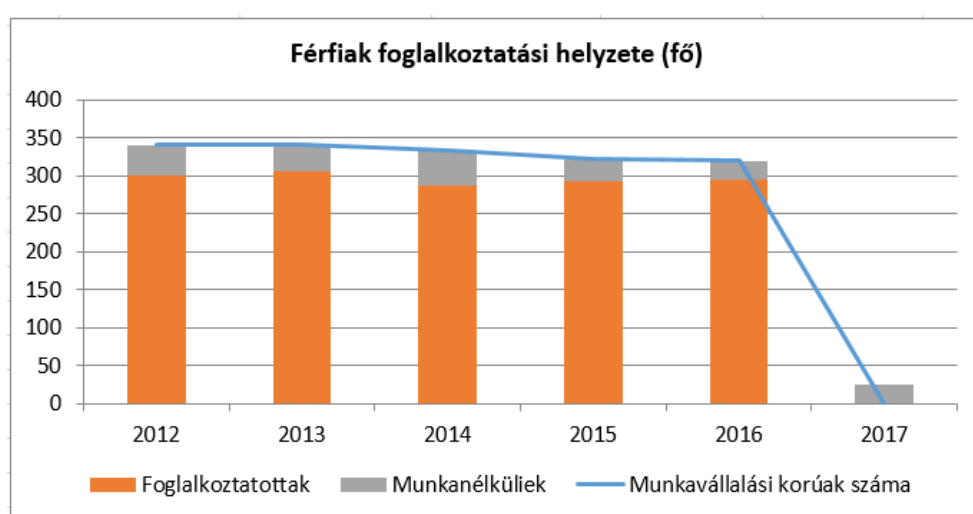
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

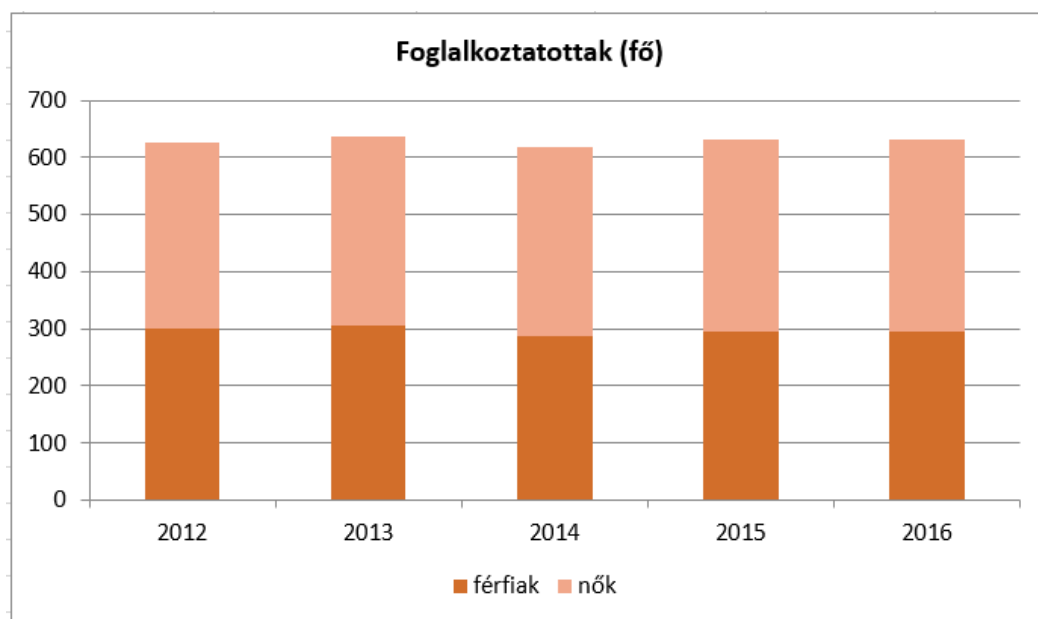
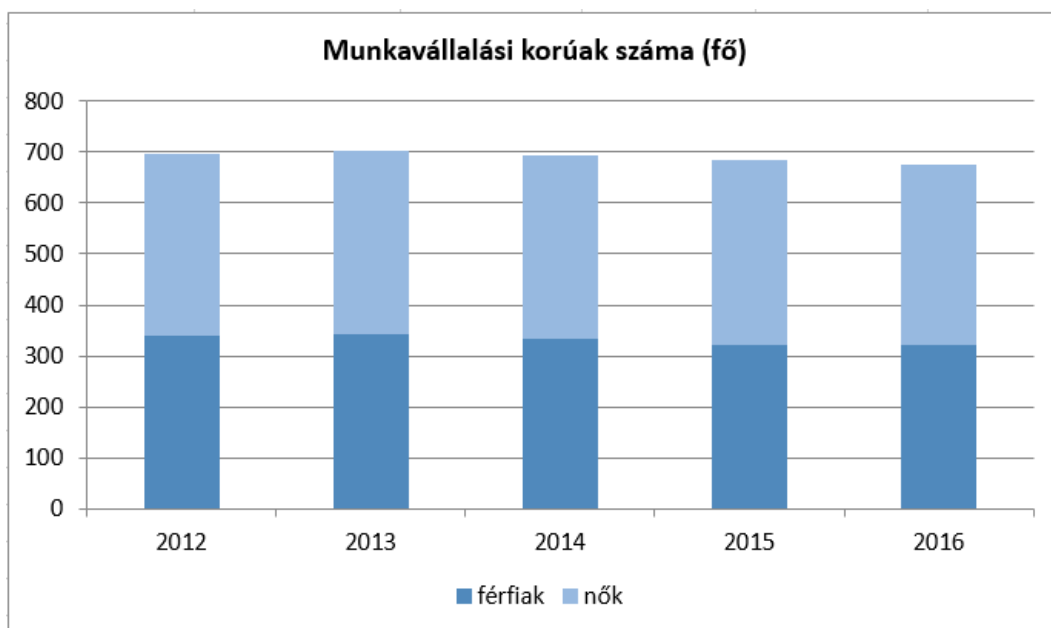
Az adatgyűjtés célja, hogy bemutassa, az aktív korú lakosságból milyen arányban érinti a munkanélküliség a nőket és a férfiakat (5.1.1 táblázat). Cserépfaluban a 20012-2017 közötti vizsgált időszakban a munkanélküliség a nők körében mindig magasabb volt a férfiakénál.

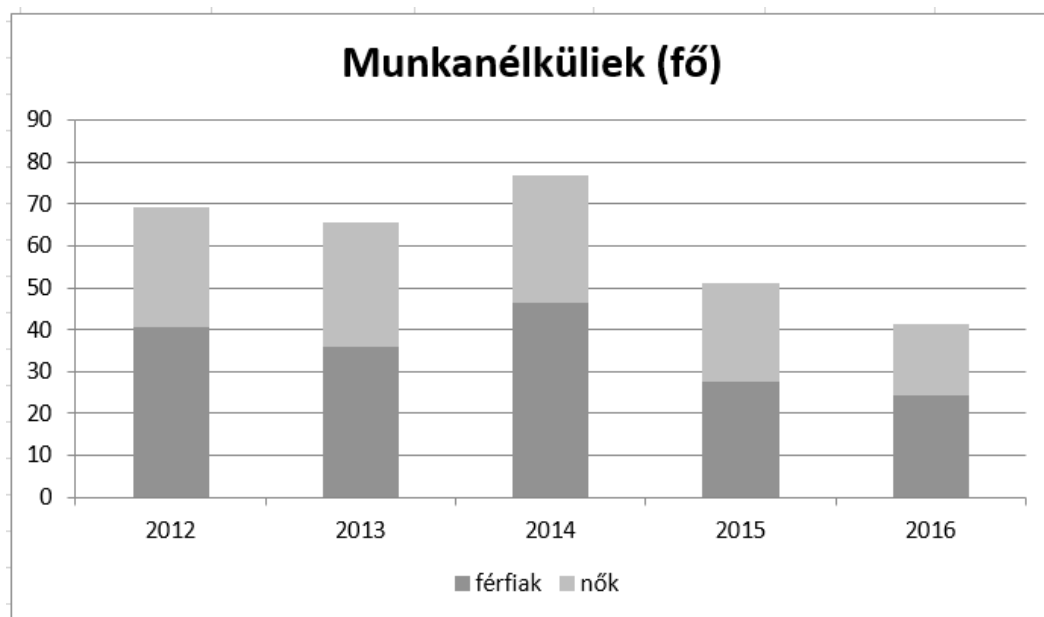
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	341	355	300	326	41	29
2013	342	360	306	330	36	30
2014	334	361	287	331	47	30
2015	322	362	294	338	28	24
2016	321	353	296	336	25	17
2017	0	0	nincs adat	nincs adat	24	16

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Országos adatok szerint a foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, GYET). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt.

Megállapítható az is, hogy a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerőpiacra, következésképpen az átlagosnál hosszabb időt töltenek munka nélkül, mint a férfiak.

Annak, hogy a nők száma magasabb a munkanélküliek között oka lehet az is, hogy településünkön nem elterjedtek az atipikus, részmunkaidős foglalkoztatási formák, a rugalmas munkaidő beosztás.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

nincs ilyen jellegű adat

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Településünkön az alacsony képzettséggel rendelkező nőknek szinte lehetetlen elhelyezkedni. Ennek érdekében kell megvalósítani, lehetőséget adni arra, hogy képzésben tudjanak részt venni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Alapvető elvárás országos szinten, hogy a nők nem szenvedhetnek hátrányos megkülönböztetést a bérezés során sem. Ennek megfelelően végzi minden munkáltató a tevékenységét.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, háztartási magánéletbeli feladatok leginkább a nőket terhelik. Általában ők gondoskodnak gyermekeikről, szüleikről, sokszor párjukról is. A kisgyermekes családoknál elhelyezkedési problémát, és a munkahelyi feladatok megoldását nagyban befolyásolja a bölcsőde ill. óvoda megléte. A mai korszerű munkahelyek elvárják a teljes odaadást, a cégnek megfelelő munkahelyi tempót, ezért az otthoni felelősségteljes gyermekvállalás, gyermeknevelés háttérbe szorul.

Cserépfaluban nincs sem bölcsőde, sem családi napközi.

Az óvoda nyitvatartási ideje rugalmasan alkalmazkodik a munkavállaló nők tekintetében. 7.00-órától már fogadják a gyerekeket, így a dolgozó nők többsége munkaidő elkezdése előtt el tudja vinni óvodába a gyermekét. Munkaidő végeztével pedig el tud menni gyermekéért. Mint már a korábbiakban említettük az óvoda felveszi a gyerekeket 2 és fél éves korától, ezzel is támogatva a nők munkába állását.

Az 50 fős férőhelyű óvoda megfelel a település igényeinek kielégítésére.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a községben a védőnők.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereke nevelésén át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

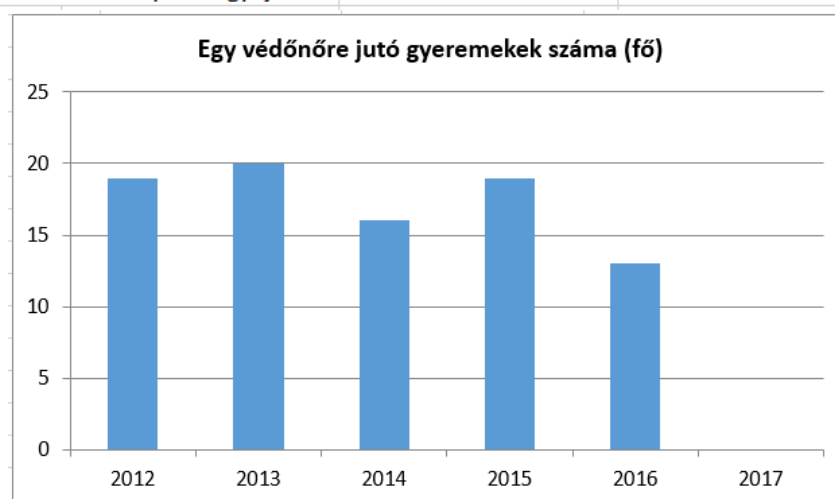
A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

Az elmúlt években lassú csökkenés figyelhető meg a gyermekek születésszámában, mely a több éve tartó gazdasági helyzet, a munkanélkülivé vált szülők, az eladósodottság és talán a tudatosabb gyermekvállalás a felelős, bár az a tapasztalat, hogy kevés az előre tervezett családalapítás.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	19	19
2013	1	20	20
2014	1	16	16
2015	1	19	19
2016	1	13	13
2017	1		0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Ahogy az a táblázatból is látható: az alacsony gyermeklétszámra való tekintettel a településen egyetlen egy védőnő tevékenykedik. A gyermekorvos és a védőnő által nyújtott

szolgáltatások révén nem szenvednek hiányt sem a családtervezés, sem az anya- és gyermekgondozás területén

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A vizsgált időszakban Cserépfalu településen nem történt nyilvánosságra került nőket érintő, vagy családon belüli erőszakkal kapcsolatos eset.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Településünkön nem működik sem anyaothton, sem átmeneti családi otthon, a krízishelyzet lévő családok, gyermekek, édesanyák a településtől 55 km-re található Miskolc városában találnak anyaoththont, családok átmeneti otthonát.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Cserépfaluban a helyi intézmények közül az Óvoda a Könyvtár és az Iskola élén áll nő, a Képviselő-testületben jelenleg nem található nő.

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rossz munkaerő-piaci helyzet	Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az öregedés folyamata elkerülhetetlen. Egy társadalom akkor kezeli az idősek kérdését sikeresen, ha az idős ember aktivitása, anyagi, egészségügyi, szociális és kapcsolati biztonsága az egyén számára megnyugtatóan alakul. Az életminőség megtartása részben az intézményekre, részben az egyénre hárul. Kérdés az, hogy az egyes szociális ellátó rendszerek mennyire készültek fel a növekvő igények ellátására, mennyi terhet bír el a család, milyen megtartó és támogató közösségekre támaszkodhatnak az idősek.

Kiemelt figyelmet érdemelnek, mert magas az egyedül élők aránya, így az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és

2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

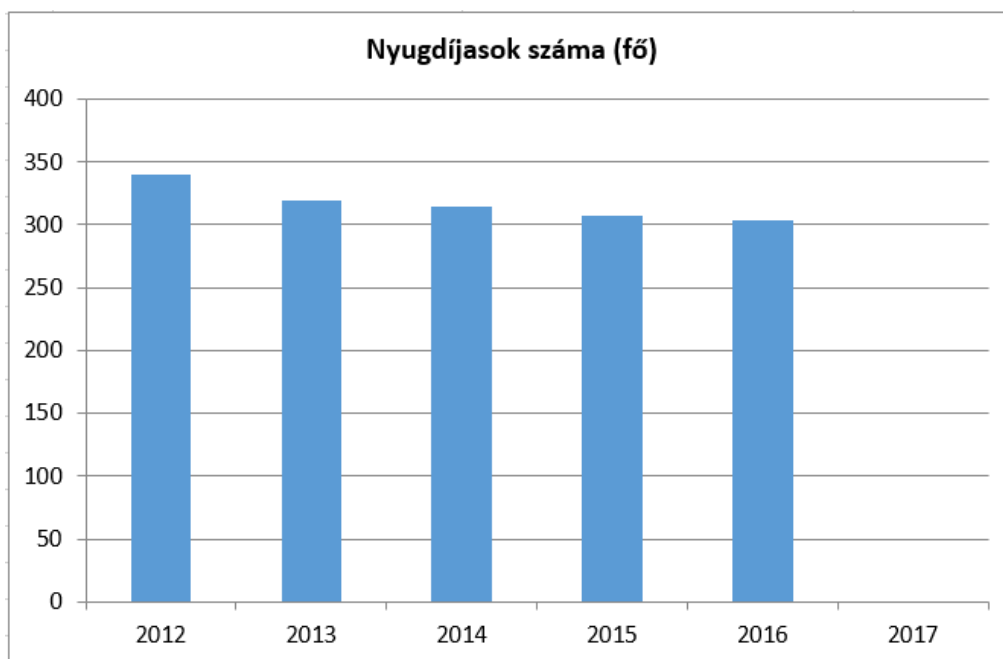
A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	116	224	340
2013	109	210	319
2014	110	205	315
2015	105	202	307
2016	102	201	303
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A nyugdíjasok számát tekintve elmondható, hogy a nők száma közel kétszerese a nyugdíjas férfiak számának. A nyugdíjasok száma a 2012-es évtől csökkenő tendenciát mutat. Ellátatlan nyugdíjas nincs, időskorúak járadékában részesülő nincs.

Az önkormányzati és állami támogatásokon, támogató szolgáltatásokon felül nagyon fontos a közösség szerepe is, megelőzve a mentális és ezzel együtt járó fizikai megbetegedések kialakulását. A nyugdíjasok száma településünkön magas.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Ftt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Ftt. 30. §-a rögzíti.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A rendszerváltozás első évtizedében jelentősen lecsökkent a gazdaságilag aktív népesség aránya és óriásira növekedett a munkanélküliség, mely elsősorban a fiatalabb, gyermekeket eltartó rétegeket érintette. Az 1990-es évek elején a munkahelyek számának

visszaesésével a nyugdíjas korúak, vagy nyugdíj előtt állók elhelyezkedési esélyei csökkentek a legjelentősebben. 1990-hez viszonyítva nőtt a 60 éven aluli inaktív keresők aránya és hasonló mértékben emelkedett a 60 éven felüli idős, inaktív keresők aránya az amúgy egyre csökkenő számú népességen belül.

A munkanélküliségi ráta településünkön átlagos, ezen érték mellett az idősebb korúak munkába állása még inkább megnehezített, hiszen a fiatalok is nehezen találnak munkahelyet. A kirekesztődés és az információhoz való hozzáférés elérhetősége fontos ezen csoport számára, hiszen társadalmi felzárkóztatást célozzák.

Településünkön a 60 év felettiek aránya jócskán meghaladja az egyes aktív korú népességcsoportét. Sok idős alacsony nyugdíjjal rendelkezik, különösen a volt mezőgazdasági dolgozók. A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagyobb részét özvegy nők alkotják. Jövedelmi helyzetük, főképpen az egyedülállók esetében, elmarad a biztos megélhetéshez szükséges szinttől.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Ilyen jellegű tevékenység szervezésére még nem került sor a településen, és annak igénybevételi lehetősége sem biztosított. Idősök Klubja nincs a településen. Az időskorúak informatikai jártassága minimális, bár egyes felmérések szerint az érdeklődés megnőtt iránta, főleg a rokonokkal történő kapcsolattartás igénye miatt.

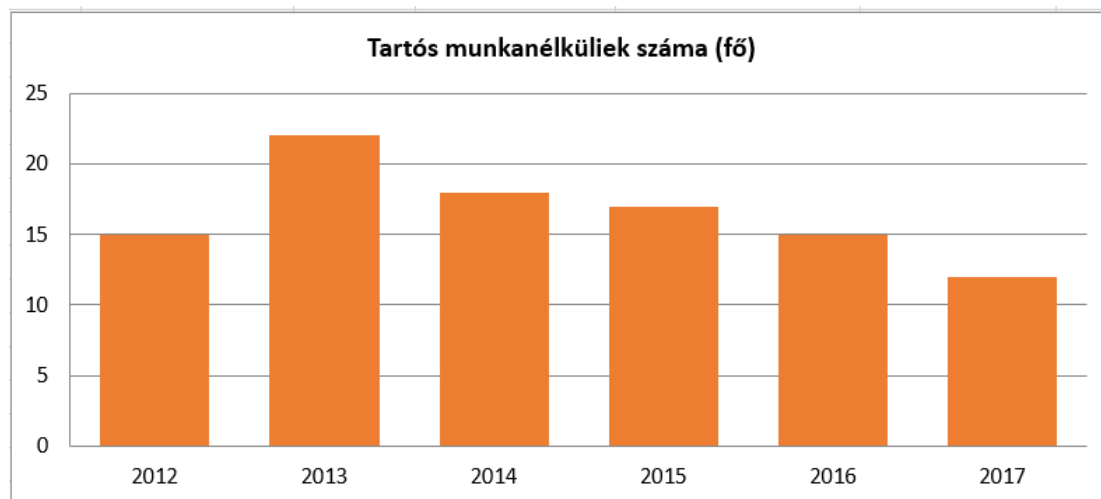
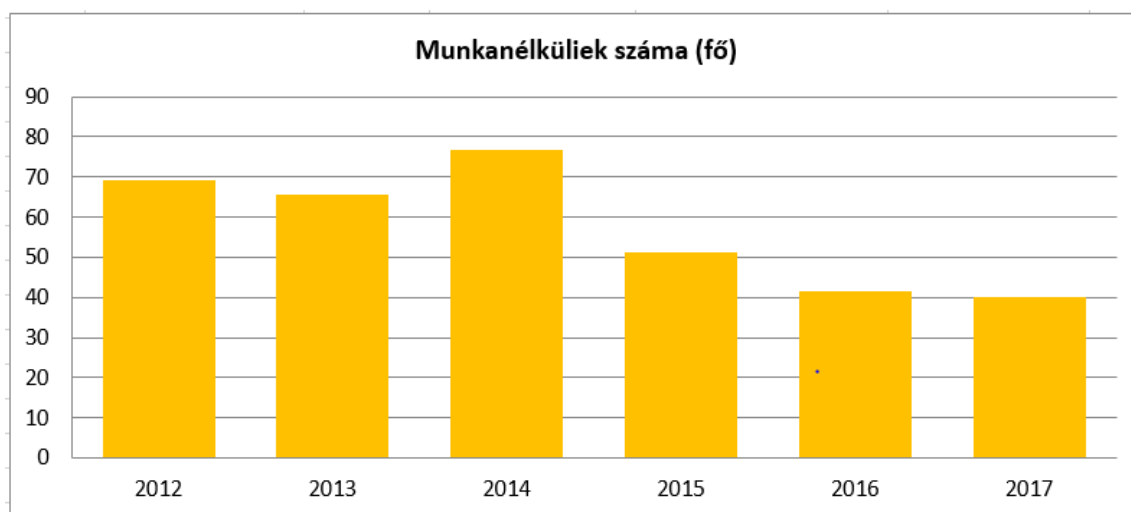
Az időskorúakra is nagy figyelmet kell szentelni ilyen kis lélekszámú településen, hiszen a folyamatosan növekvő öregedési index alapján elmondható, hogy az élhető település érdeke az időskorúak életének jó minőségi szinten való tartása.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma ?	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	69	5	7%	15	8	53%
2013	66	6	9%	22	7	32%
2014	77	12	16%	18	10	56%
2015	51	10	20%	17	7	41%
2016	42	11	25%	15	7	47%
2017	40	10	25%	12	7	58%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Sajnos ahogy a táblázatból láthatjuk az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma évről évre növekszik,

arányuk 25% körül mozog, és a táblázatból láthatjuk, hogy nagy részük a tartós munkanélküliek között marad, sajnos rossz esélyekkel találnak munkahelyre.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen minden hétköznapi van orvosi rendelés, hetente kétszer fiókgyógyszertár működik.

Az önkormányzat törekszik ezen intézmények akadálymentesítésére, hogy azok megközelíthetősége minél egyszerűbb legyen az idősebb korosztály számára is.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Közös Önkormányzati Hivatalban gyakorlatilag a minden munkanap intézhetik az időskorúak az ügyeiket.

A helyi Könyvtár hetente háromszor van nyitva. A művelődési lehetőségek jelenleg korlátozottak, tervbe van véve a jelenlegi Művelődési Ház átépítése és az idősök részére történő „Klubszoba” kialakítása

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a

rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Településünkön ezen feladatokat a Baptista Tevékeny Szeretet Misszió látja el szerződéses vállalkozás formájában.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és

- nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy
- egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy
- azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

Az ellátás történhet az étel:

- elvitelének lehetővé tételével,
- lakásra szállítással.

Ha az étkeztetésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára diétás étkeztetés biztosított.

A szociális gondozók szabadidős programokat szerveznek, szükség szerint megszervezik az egészségügyi alapellátáshoz jutást (orvoshoz kísérés, felvilágosító előadások szervezése, mentális gondozás), segítenek hivatalos ügyek intézésében.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Cserépfaluban nincsen nappali ellátást biztosító helyi intézmény

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma			
Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
		Fő	%
2012	208	0	0,00%
2013	199	0	0,00%
2014	210	0	0,00%
2015	206	0	0,00%
2016	200	0	0,00%
2017	nincs adat	0	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A táblázatból látható, hogy településünkön egyetlen 64 év feletti lakos sem részesül nappali ellátásban

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

A táblázatból látható, hogy időskorúak járadékában egyetlen fő sem részesül.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősök kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférése kielégített a községben.

c) idősök informatikai jártassága

Az időskorúak informatikai jártassága minimális, bár egyes felmérések szerint az érdeklődés megnőtt iránta, főleg a rokonokkal történő kapcsolattartás igénye miatt.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Minden évben megrendezésre kerül az Idősök Napja, ahol gyermek és felnőtt műsor, megvendégelés, közös éneklés és tánc színesíti az estét. Az önkormányzat felkarolja a különféle nyugdíjas találkozók megszervezését is.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai				
Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	1 086	0	nincs adat
2013	1	9 255	0	nincs adat
2014	1	9 255	0	1
2015	1	7 225	0	1
2016	1	7 230	0	1
2017	1		0	1
Forrás: TEIR				

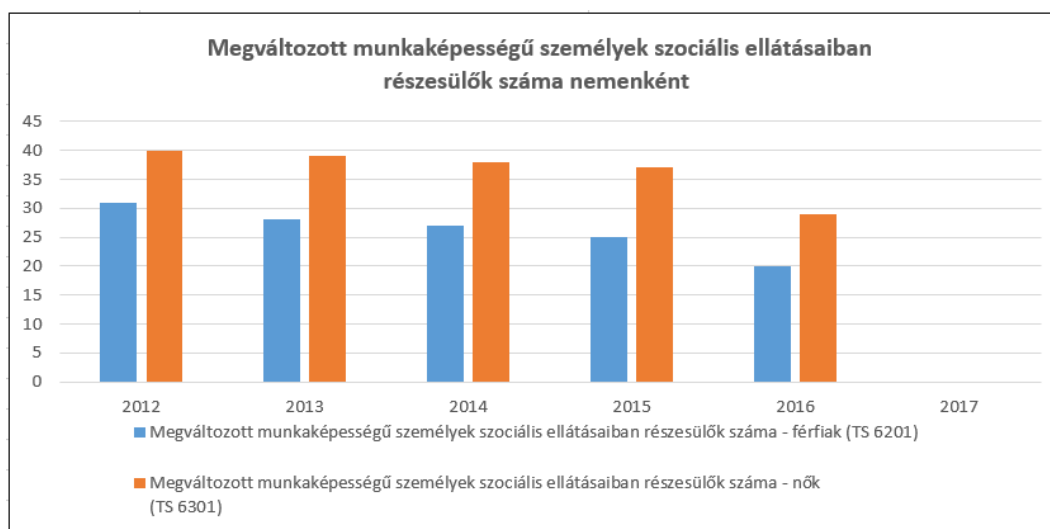
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szabadidő hasznos eltöltésének hiánya	Az igények felmérését követően hasznos, kreatív és kulturális foglalkozások szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezményes az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalást.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként		
Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	31	40
2013	28	39
2014	27	38
2015	25	37
2016	20	29
2017		
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A törvények által fennálló kötelezettségeket figyelembe véve a rászorulóknak megadjuk a szükséges segítséget, támogatást annak érdekében, hogy ne szenvedjenek hátrányt. Településünkön a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma az elmúlt évek során csökkenést mutat

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára

speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Ft. 57/B §.)

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

A településen nem működik sem önkormányzati, sem civil, sem pedig egyházi fenntartású fogyatékos személyeket nappali ellátásban részesítő intézmény.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerő-piaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a lakosság többi tagjáé. Nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve, ha valaki már

gazdaságilag aktív korában válik fogyatékosná, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén foglalkoztatják. A munkaerőpiacon való részvétellel pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs információnk arról, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen.

A foglalkoztatás akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget. A fizikai akadályozottság a település domborzati viszonyai miatt igen sok helyen jelen van, de ez nem jelenti azt, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának akadálya lenne. Inkább az a probléma, hogy nincs foglalkoztató.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek alapszolgáltatást nyújtó intézmény nincs a településen. Támogató szolgálat nem működik. Szükség esetén biztosított a házi segítségnyújtás térségi szinten, az utazásban önkormányzatunk segítséget nyújt. Az önkormányzat az arra rászorult fogyatékosoknak is biztosítja a házi segítségnyújtást, illetve a szociális étkeztetést. Önkormányzati kisbusszal mozgássérült (kerekes) személyek szállítását díjmentesen vállaljuk egészségügyi intézményekbe.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Állami támogatásban részesülnek, az önkormányzat a lehetőségeihez mérten segíti, ezen személyek életének megkönnyítését együttműködve az érintett személyek igényének megfelelően.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember –azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a *közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről* beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több. A fizikai akadálymentesítés megvalósításán túl

törekedni kell arra is hogy a községi **honlap** is akadálymentesített, vagyis az érzékszervi fogyatékkal élők számára is elérhető legyen

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Jelenleg egyetlen helyi közintézmény sincs akadálymentesítve, az önkormányzat felismerve ennek szükségességét, pályázati lehetőségből kívánja a közeljövőben ezt a problémát megoldani.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése nem megoldott a településen.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a

közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése részben biztosított a településen.

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.)

Településünkön fogyatékos személyek számára nincs semmilyen szakszerű szolgáltatás. Mezőkövesden található azonban az „Add a kezed” Lakóotthon, amely tartós bentlakásos, fogyatékosok ápoló-gondozó célú lakóotthona.

A lakóotthon az érintett társadalmi réteg, a fogyatékosok és képviselőik (szülők, családtagok, szakemberek) kezdeményezésére civilszervezeti (Kézenfogva- és Soros Alapítvány), valamint a Szociális és Családügyi Minisztérium kitagolási programja által kormányzati támogatással jött létre.

A lakóotthonok alapvető jellemzője, hogy kis létszámú (6-14 fő) ellátását biztosítja, ezért a lakói számára családias légkört tud teremteni.

A lakóotthonok megpróbálják biztosítani, hogy lakóinak saját intim szférája (saját szoba ill. lakrész) legyen. A lakóotthonok feladatuknak tekintik, hogy a napi tevékenységeket a lakók akaratának figyelembevételével közösen alakítsák ki. A lakóotthoni szemléletmód közé tartozik az is, hogy a lakókat minél nagyobb önállóságra tanítsa, segítse az önálló életvitel kialakulását és ez által a lakók társadalomba történő beilleszkedését.

A normalizációs elv szerint egy adott társadalomban a fogyatékosok számára is ugyanazokat az életfeltételeket kell biztosítani, melyek a társadalom többi tagja számára is biztosított. A lakóotthonok munkáikat, feladataikat e szellemben végzik.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek akadálymentesítése nem megoldott	Akadálymentesítés, pályázati forrásból

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Kis település lévén, a környező települések szervezetei folyamatosan gyarapodnak, tevékenységüket bővítik annak érdekében, hogy ezen települések élhetőbben legyenek, csökkenjen az elvándorlás és az öregedési index. Ezért van szükség arra, hogy olyan rendezvények kerüljenek megrendezésre, melynek látogatottsága révén ismeretekben gazdagodhatnak a lakosok és az ide látogatók, valamint megismerjék ezen települések nyújtotta lehetőségeket. Az igények felmérése az alap, melyhez hozzáadódik a közös munka, ezáltal a szervezők, megvalósítók is élvezhetik „munkájukat” és annak gyümölcsét.

Helyi civil szervezetek, Alapítványok, melyek számára az Önkormányzat SZMSZ-ben biztosított a partnerségi kapcsolat jogán a helyi közügyekbe való beleszólás joga:

Községi Sportegyesület

Cserépi Óvodások a Természetért Alapítvány

Polgárőrség

A cserépfalui Általános Iskola Gyermekeiért Alapítvány

Cserépfaluért Közhasznú Alapítvány

Ősi Cserépi Bortermelők Alapítvány

750 év Cserépfalu Alapítvány

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A Református Egyházközség és az Önkormányzat között régóta aktív és kölcsönösségen alapuló kapcsolat van. Az Egyházközség szívesen ad teret és helyet egyes önkormányzati rendezvények lebonyolításához, ugyanakkor az Önkormányzat rendszeresen segíti és támogatja az Egyházközséget önkéntes temető karbantartások szervezésével, technikai

segítség nyújtásával, különféle utazásokhoz gépjármű biztosításával. Cserépfaluban nincsen nemzetiségi önkormányzat.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Mezőkövesdi kistérség az Észak-Magyarországi Régióban, azon belül Borsod-Abaúj-Zemplén megye délnyugati részén helyezkedik el. A kistérség 21 települést foglalt magába, központi települése Mezőkövesd volt. Területe 680 km², a térség lakónépessége 2004-ben 44 565 fő volt, állandó népessége pedig 45 048 volt.

Az Önkormányzat 2004-től tagja a **Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulásnak**, mely ellátja településünkön a családsegítő-családgondozói feladatokat, orvosi ügyeletet tart fent, belső ellenőrzési feladatokat lát el.

Önkormányzatunk a gesztor települése a Bükkzsérccel és Cserépváraljával együtt fenntartott **Cserépfalui Közös Önkormányzati Hivatalnak**, mely a három település igazgatási feladatait látja el. Cserépfalu tagja a **TÖOSZ-nak**, mely érdekképviselési-szakmai szervezet

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenység nincs.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi civil szervezetek közül elsősorban a **Református Egyházközség** tevékenysége tartalmaz a karitatív jószolgálat révén esélyegyenlőségi elemeket, de idesorolható a **Községi Sportegyesület** fiatalok részére történő egészségformáló tevékenysége, valamint a **Polgárőrség** segítő-védő-megelőző foglalatossága is

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit partnerek elsősorban a munkahely teremtés és a közösségi élet fejlesztése tevékenységeinkben válhatnak ideális partnerekké.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Cserépfalu Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjában fontos szerepet tölt be a program megvalósulásának nyomon követése. Ennek eszközei:

- Az eredményesség értékelése, ellenőrzése két évente történik. Az értékelés eredményeinek nyilvánossá tétele kapcsán a személyes adatok védelmének biztosítására kiemelkedő figyelmet kell fordítani.
- Szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program előkészítése kapcsán az adatgyűjtés és a véleményeztetés érdekében folyamatosan bevonásra kerültek az érintett területek képviselői, az intézményvezetők, érdekképviselői szervek képviselői, civil szervezetek, Alapítványok tisztségviselői.

A dokumentumtervezetet véleményezte: Cserépfalu Község Polgármestere, Képviselő-testület tagjai, Védőnő, háziorvos, vezető óvónő, iskolai tagintézmény vezető, családsegítő-gyermekjóléti munkatárs.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Fenti szervezetek és személyek szóbeli-írásbeli észrevételezése beépült a dokumentumtervezetbe, annak írásos anyaga a Közös Önkormányzati Hivatalban bárki számára elérhető, majd annak elfogadása után a község honlapján nyilvánosságra kerül.

Fontos továbbá minden elérhető eszközt és helyi médiumot bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében, ezért megjelenéseink és rendezvényeink esélyegyenlőség biztosítását szem előtt tartva kerülnek megvalósításra.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas munkanélküliség	Közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása
Gyermekek	Szünidei programok hiánya	Szünidei programok szervezése
Nők	Rossz munkaerő-piaci helyzet	Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről
Idősek	Szabadidő hasznos eltöltésének hiánya	Az igények felmérését követően hasznos, kreatív és kulturális foglalkozások szervezése.
Fogyatékkal élők	Közüntézmények akadálymentesítése nem megoldott	Közüntézmények akadálymentesítése pályázati forrásból

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Közfoglalkoztatás szervezése, továbbfolytatása	Partnerek: Önkormányzat, Munkaügyi Kirendeltség, Képviselő-testület, jegyző, Felelős: polgármester
Gyermekek	Szünidei programok szervezése	Partnerek: pedagógusok, könyvtáros, családsegítők, óvoda, iskola, védőnők Felelős: polgármester, óvodai és iskolai intézményvezetők
Nők	Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről	Partnerek: Önkormányzat, Munkaügyi Kirendeltség Felelős: polgármester
Idősek	Az igények felmérését követően hasznos, kreatív és kulturális foglalkozások szervezése.	Partnerek: Önkormányzat, Családsegítő, Egyház, Idősügyi Tanács, Baptista Tevékeny Szeretet Misszió védőnő, Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Közüntézmények akadálymentesítése pályázati forrásból	Partnerek: Önkormányzat, civil szervezetek, intézményvezetők, Felelős: polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és minden más nemzetiségű ember békésen, a másikat segítve él egymás mellett esélyegyenlőségben.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők alapszükségletei biztosítva legyenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi és pszichikai fejlődését, biztonságos, örömteli növekedését, szabadidejük értelmes eltöltését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek biztonságára, egészségügyi ellátottságára, helyükre a családban és a falu közösségében.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az azonos elbírálást, megbecsültséget, lehetőségadást a munkára, eü-i állapotuk megőrzését

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők elfogadására, segítésére, emberi méltóságuk tiszteletben tartására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Cím:	Közfoglalkozás szervezése, tovább folytatása
Leírás:	Önhibájukon kívül tartósan munka nélkül maradók életkörülményeinek javítása helyi közfoglalkoztatás biztosításával
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán -2020.02.29. (szombat)
Megjegyzések:	
Az intézkedés felelőse:	polgármester
Kategória:	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Helyi munkanélküliség csökkentése, érintett családok jövedelemszerző képességének javítása, munka világába visszavezetés elősegítése
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Önkormányzat gazdasági programja 2010-2014., éves önkormányzati költségvetési rendeletek, szociális ellátásokról szóló helyi önkormányzati rendelet.
Az intézkedés tartalma:	Munkanélküli családok felmérése, szociális helyzet alapján igényjogosultság megállapítása, iskolai végzettséghez alkalmazkodó helyi közfoglalkoztatási formák kidolgozása és alkalmazása.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Munkanélküli családok jövedelemszerző képessége, szociális helyzet javulása
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Közfoglalkoztatás-szervező alkalmazása, pályázati lehetőségek kiaknázása, helyi önkormányzati költségvetési forrás: 5 M Ft, foglalkoztatáshoz szükséges dologi feltételek biztosítása
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Rövid távon is már javítja az érintett családok szociális helyzetét, hosszú távon a tartós foglalkoztatás is elérhető alapvetően a versenyszférában.

Cím:	Kreatív és kulturális foglalkozások szervezése
Leírás:	Elsősorban magára maradt, egyedül élő helyi idősök életkörülményeinek javítása szabadidős programok szervezésével, közösségi tér biztosításával.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán -2023. 12. 31. (vasárnap)
Megjegyzések:	
Az intézkedés felelőse:	polgármester
Kategória:	IV. Az idősök esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Helyi idős lakosság életkörülményeinek, közérzetüknek javítása életkorukhoz kapcsolódó, szabadidős programok szervezésével ezáltal a magányosság enyhítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Önkormányzati gazdasági program 2010-2014.
Az intézkedés tartalma:	Életkori sajátosságokhoz kötődő szabadidős programok szervezése, Műv. Házban Idősek Klubja létrehozása mint közösségi tér, rendszeres rendezvények tartása eü. és szoc. pol. témákban.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	helyi időskorú lakosság , KSH
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	szabadidő-szervező biztosítása, helyi önkéntesek bevonása, pénzügyi forrás: 3 M Ft, karbantartók, közfoglalkoztatottak közreműködése.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hasznos mert közvetlenül javít a célzott lakosság mentális állapotán, valamint helyi társadalmi állapotokat javítja a közösségi szemlélet erősítésével.

Cím:	Szünidei programok szervezése
Leírás:	Községünkben szünidei programokat szeretnénk szervezni az itt élő gyermekek részére.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán -2020. 12. 31. (csütörtök)
Megjegyzések:	
Az intézkedés felelőse:	polgármester
Kategória:	II. A gyermekek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: tájékoztatás, pályázati lehetőségek felkutatása. Középtávú: programok szervezése Hosszú távú: a gyermekek kulturált környezetben tölthessék el szabadidejüket.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Helyi Esélyegyenlőségi Program
Az intézkedés tartalma:	- igényfelmérés - pályázati lehetőségek felkutatása - szünidei programok szervezése
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- önkormányzati adatok - helyi adatgyűjtés
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- technikai háttér - humán erőforrás - pályázati pénz - támogatás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Működési és pályázati támogatottságtól függ a kiírásnak megfelelően. Folyamatosan megvalósítható, abban az esetben ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá.

Cím:	Képzések szervezése munkaerő-piaci esélyeik növelése érdekében
Leírás:	A nők munkaerő-piaci esélyeiket szeretnénk növelni a férfakkal szemben, mivel megfelelő képzéssel a nők munkához jutásának az esélye megnőne.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán -2022. 12. 31. (szombat)
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	III. A nők esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: adatgyűjtés, pályázati lehetőségek felmérése Középtávú: képzések elindítása Hosszútávú: még több képzés indítása, egyre több nő szerez szakképzettséget
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Helyi esélyegyenlőségi program
Az intézkedés tartalma:	-igények felmérése -folyamatos pályázati lehetőségek felmérése -folyamatos tájékoztatás a lehetőségekről -képzések szervezése
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	-pályázat megnyerése -népszerűek a képzések -folyamatos igény a különféle képzések iránt -motiváltak az emberek -önkormányzati adatok -munkaügyi központ adatai
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	pályázati pénz támogatás technikai háttér szakemberek megléte
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	pályázati lehetőség esetén megvalósítható a pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján

Cím:	Közüntézmények akadálymentesítése pályázati forrásból
Leírás:	Lakosság alapellátását biztosító közüntézmények (Ált. Iskola, Óvoda, Házi orvosi rendelő, Közös Önkorm. Hivatal, Védőnői Szolgálat) akadálymentesítése.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2019. 12. 31. (kedd)
Megjegyzések:	
Az intézkedés felelőse:	polgármester
Kategória:	V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A helyi mozgásszervi és egyéb fogyatékoszággal bíró lakosság közszolgáltatáshoz való elérésének elősegítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Általános Rendezési Terv, Helyi Építési Szabályzat
Az intézkedés tartalma:	Előzetes állapotfelmérés, tervdokumentáció elkészítése, pályázati lehetőségek, esetleges közbeszerzés és kivitelezés
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	KSH, lakosság
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Önkor. forrás és pályázati forrás: 40 M Ft, helyi közfoglalkoztatás bevonása, helyi vállalkozások munkavégzése a kivitelezésnél.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkozás szervezése, továbbfolytatása	Önhibájukon kívül tartósan munka nélkül maradtak életkörülményeinek javítása helyi közfoglalkoztatás biztosításával	Helyi munkanélküliség csökkentése, érintett családok jövedelemszerző képességének javítása, munka világába visszavezetés elősegítése	Önkormányzat gazdasági programja 2014-2019., éves önkormányzati költségvetési rendeletek, szociális ellátásokról szóló helyi önkormányzati rendelet.	Munkanélküli családok felmérése, szociális helyzet alapján igényjogosultság megállapítása, iskolai végzettséghez alkalmazkodó helyi közfoglalkoztatási formák kidolgozása és alkalmazása.	polgármester	2020.02.29.	Munkanélküli családok jövedelemszerző képessége, szociális helyzet javulása	Közfoglalkoztatás-szervező alkalmazása, pályázati lehetőségek kiaknázása, helyi önkormányzati költségvetési forrás: 5 M Ft, foglalkoztatáshoz szükséges dologi feltételek biztosítása	Rövid távon is már javítja az érintett családok szociális helyzetét, hosszú távon a tartós foglalkoztatás is elérhető alapvetően a versenyszférában.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Szüneti programok szervezése	Községünkben szüneti programokat szeretnénk szervezni az itt élő gyermekek részére.	Rövidtávú: tájékoztatás, pályázati lehetőségek felkutatása. Középtávú: programok szervezése Hosszú távú: a gyermekek kulturált környezetben tölthessék el szabadidejüket.	Helyi Esélyegyenlőségi Program	- igényfelmérés - pályázati lehetőségek felkutatása - szüneti programok szervezése	polgármester	2020.12.31.	- önkormányzati adatok - helyi adatgyűjtés	- technikai háttér - humán erőforrás - pályázati pénz - támogatás	Működési és pályázati támogatottságtól függ a kiírásnak megfelelően. Folyamatosan megvalósítható, abban az esetben ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Képzések szervezése munkaerő-piaci esélyeik növelése érdekében	A nők munkaerő-piaci esélyeiket szeretnénk növelni a férfakkal szemben, mivel megfelelő képzéssel a nők munkához jutásának az esélye megnőne.	Rövidtávú: adatgyűjtés, pályázati lehetőségek felmérése Középtávú: képzések elindítása Hosszú távú: még több képzés indítása, egyre több nő szerez szakképzettséget	Helyi esélyegyenlőségi program	- igények felmérése - folyamatos pályázati lehetőségek felmérése - folyamatos tájékoztatás a lehetőségekről - képzések szervezése	polgármester	2022.12.31.	- pályázat megnyerése - képzések a képzések igény a különféle képzések iránt - motiáltak az emberek - önkormányzati adatok - munkaügyi központ adatai	- pályázati pénz - támogatás - technikai háttér - szakemberek megléte	pályázati lehetőség esetén megvalósítható a pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Kreatív és kulturális foglalkozások szervezése	Elsősorban magára maradt, egyedül élő helyi idősek életkörülményeinek javítása szabadidős programok szervezésével, közösségi tér biztosításával.	Helyi idős lakosság életkörülményeinek, közérzetüknek javítása életkorukhoz kapcsolódó, szabadidős programok szervezésével ezáltal a magányosság enyhítése.	Önkormányzati gazdasági program 2010-2014.	Életkori sajátosságokhoz kötődő szabadidős programok szervezése, Műv. Házban Idősek Klubja létrehozása mint közösségi tér, rendszeres rendezvények tartása eü. és szoc. pol. témákban.	polgármester	2023.12.31.	helyi időkorú lakosság, KSH	szabadidő-szervező biztosítása, helyi önkéntesek bevonása, pénzügyi forrás: 3 M Ft, karbantartók, közfoglalkoztatottak közreműködése.	Hasznos mert közvetlenül javít a célzott lakosság mentális állapotán, valamint helyi társadalmi állapotokat javítja a közösségi szemlélet erősítésével.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Közüntézmények akadálymentesítése pályázati forrásból	Lakosság alapellátását biztosító közintézmények (Ált. Iskola, Óvoda, Házi orvosi rendelő, Közös Önkorm. Hivatal, Védőnői Szolgálat) akadálymentesítése.	A helyi mozgásszervi és egyéb fogyatékkal élő lakosság közszolgáltatáshoz való elérésének elősegítése.	Általános Rendezési Terv, Helyi Építési Szabályzat	Előzetes állapotfelmérés, tervdokumentáció elkészítése, pályázati lehetőségek, esetleges közbeszerzés és kivitelezés	polgármester	2019.12.31.	KSH, lakosság	Önkor. forrás és pályázati forrás: 40 M Ft, helyi közfoglalkoztatás bevonása, helyi vállalkozások munkavégzése a kivitelezésnél.	Hosszú távon az esélyegyenlőség biztosítása.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

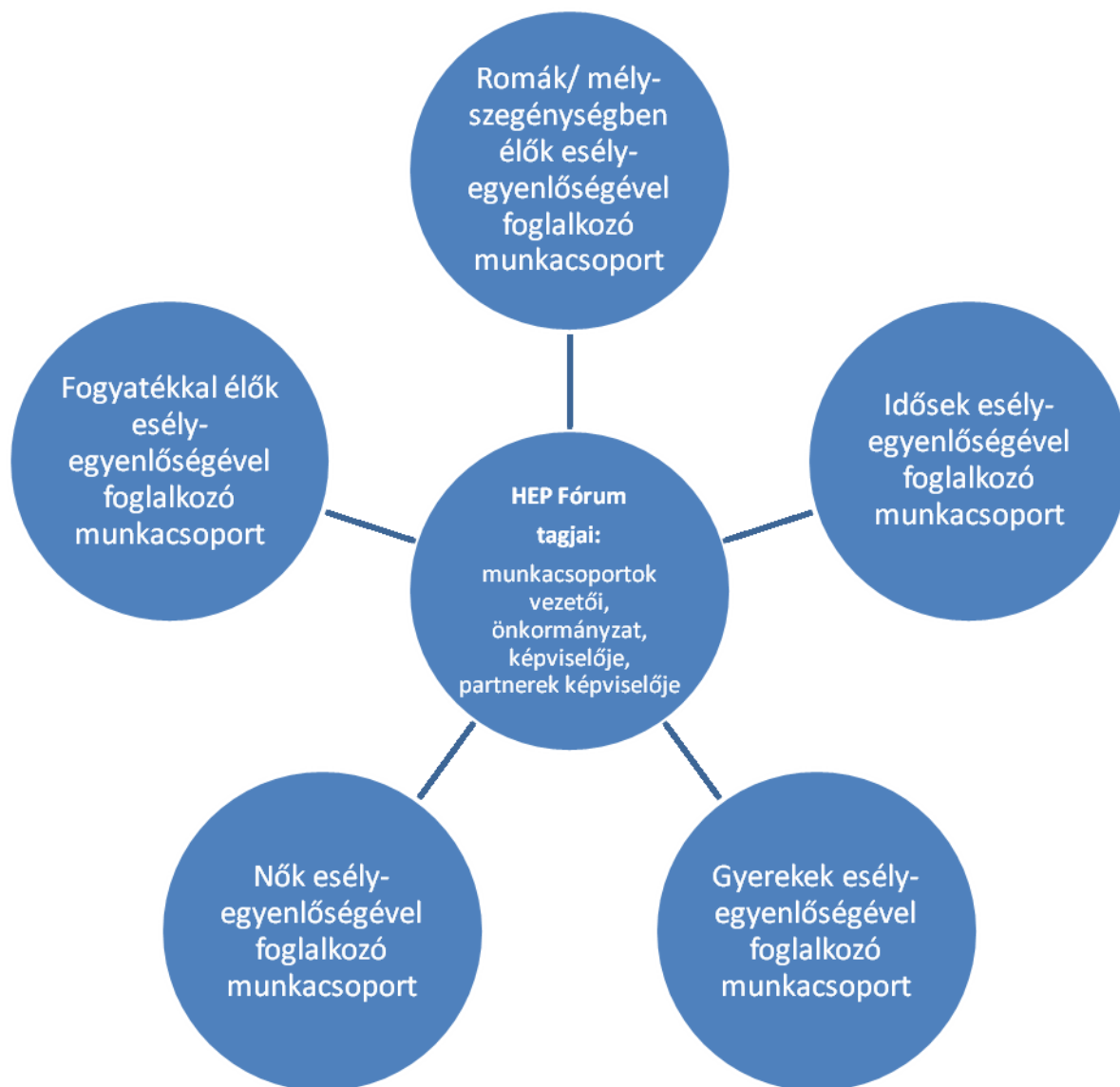
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Cserépfalu Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Cserépfalu Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 264/2018.(XII.18.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Cserépfalu, 2018. december 18.

Cserépfalu Község. Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás